

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΣΤΗ ΔΕΚΑΕΤΙΑ ΤΟΥ 1990

του π. Αντωνίου Αλεβιζοπούλου (†)¹

(ια' μέρος)

γ) Ίδεολογικοποίηση των περιοχών της ζωής

Η τάση αυτή φαίνεται καθαρά από το γεγονός ότι πολλές αίρετικές και παραθρησκευτικές ομάδες ίδρυσαν δεκάδες και εκατοντάδες οργανώσεις-άχυρανθρώπους, που αναφέρονται σε όλους τους τομείς της ζωής, με σκοπό να τους εκμεταλλευθούν για τους σκοπούς τους.

Ήδη στη δεκαετία του 1980 πολλές γκουρουιστικές και άλλες ομάδες ανέπτυξαν δραστηριότητα στον τομέα της μουσικής, του χορού, της υγιεινιστικής, του άθλητισμού, των πολεμικών τεχνών, των ειρηνιστικών κινημάτων, της εκπαίδευσης. Είναι γνωστό πώς σε όλους αυτούς τους τομείς ανεπτύχθησαν δραστηριότητες και στη χώρα μας από μέρους πολλών τέτοιων ομάδων, δυστυχώς, μερικές φορές και με συνεργασία επίσημων φορέων, όπως του Υπουργείου Παιδείας. Αναφέρουμε για παράδειγμα την οργάνωση «Καφέ Σχολειό», που κατάφερε να οργανώσει σεμινάρια για εκπαιδευτικούς με τη συνεργασία του Υπουργείου Παιδείας και ανέπτυξε ποικίλη δραστηριότητα στον τομέα της εκπαίδευσης. Συνεργάτες του «Καφέ Σχολειού» χρησιμοποίησαν την ιδιότητα του δημόσιου λειτουργού (π.χ. του εκπαιδευτικού συμβούλου) για να προπαγανδίσουν την ιδεολογία της οργάνωσης.

Γιά να καταστεί κατανοητή ή σοβαρότητα του προβλήματος για τό όποιο κάνουμε

λόγο θά αναφερθούμε διεξοδικότερα στην κίνηση του Μούν.

Ο F. W. Haack στη συνδιάσκεψη των έντεταλμένων για θέματα αίρέσεων και κοσμοθεωριών, που έγινε στο Rottenburg (Μάρτιος 1990) είπε ότι ο Μούν εξέδωσε ειδικό περιοδικό για την ειρήνη με τη συνεργασία Βαυαρών καθηγητών της θεολογίας, «προφανώς όχι χωρίς ανταλλάγματα».

Σέ ένα έντυπο της CARP, που μοιράστηκε στους φοιτητές στό Πανεπιστήμιο των Αθηνών, τίθενται σάν στόχοι της: «Πνευματική Ανανέωση – Ήθος – Θετικές Προτάσεις για Παγκόσμια Δικαιοσύνη». Οί «δραστηριότητες», όπως εμφανίζονται στό έντυπο, καλύπτουν πολλές περιοχές της ζωής:

«1. Σεμινάρια – συνάντηση – εκπαίδευση, 2. Καλλιτεχνικές δραστηριότητες, 3. Αθλητικό τμήμα, 4. Όρειβατικό τμήμα, 5. Τμήμα Ψαρκής, 6. Διεθνές Φεστιβάλ νέων, 7. Διεθνής ετήσια αθλητική συνάντηση, 8. Διαγωνισμός “Mr and Miss University” Tokyo, 9. Διεθνείς ανταλλαγές, 10. Έπιστημονικές συνεργασίες, 11. Ευρωπαϊκές και παγκόσμιες δραστηριότητες, 12. Παγκόσμια Κίνηση CARP».

Τό 1988 ο Μούν ανήγγειλε τη σύγκληση «Παγκόσμιου Πολιτιστικού Φεστιβάλ» και σέ «μήνυμά» του, που δημοσιεύθηκε σέ Αθηναϊκές εφημερίδες, αναφέρθηκε στους XXIV Όλυμπιακούς αγώνες στην Κορέα υπογραμμίζοντας ότι, εκτός από τον θεσμό των Όλυμπιακών αγώνων, που είναι «φεστιβάλ για την εγκαθίδρυση παγκόσμιας αρμονίας στό έξωτερικό πεδίο», χρειαζόμαστε «και τη δημιουργία μιᾶς έσωτερικής αρ-

1. Από τό ανέκδοτο έργο του: «Διαβρωτική Έπίδραση των “Αίρέσεων”. Αντιαιρετική ποιμαντική στη δεκαετία του 1990».

μονίας, αναπτύσσοντας τήν ύγιή διανοητική και πνευματική φύση τῆς ὑπαρξῆς μας».

Γι' αὐτό καί στό κείμενο προτείνεται ἡ διεξαγωγή ἑνός «Παγκόσμιου Πολιτιστικοῦ Φεστιβάλ», πού θά συγκεντρώσει «σημαίνουσες προσωπικότητες τῶν τεχνῶν, τῶν ἐπιστημῶν, τῶν μέσων ἐνημέρωσης, τῆς θρησκείας, τῆς οἰκονομίας, τῆς πολιτικῆς, καθὼς καί ἀθλητές καί ἡγέτες νεολαιῶν», δηλαδή ἕνα συνδυασμό «πολιτιστικῶν ἀνταλλαγῶν» καί «ἀθλητικοῦ ἀνταγωνισμοῦ».

Ὁ Μούν δέν διστάζει νά ὑπογραμμίσει σ' αὐτό τό κείμενο:

«Ἐνα κίνημα τοῦ ὁποίου τά ιδεώδη εἶναι νά ὑπερνικήσει τίς διαφορές μεταξύ τῶν ἐθνῶν, ιδεολογιῶν, θρησκειῶν καί φυλῶν, ἔχει ἀρχίσει νά δρᾷ ὑπό τήν καθοδήγησή μου τά τελευταῖα σαράντα χρόνια σ' ἕνα εὐρύτατο πεδίο καί σέ παγκόσμια κλίμακα. Ὁργανώσαμε διάφορα ἀκαδημαϊκά συνέδρια, πλαισιωθέντα ἀπό διεθνῶς διακεκριμένους λογίους, μέ σκοπό τή διαλογική συζήτηση μέ θέμα τίς ἀπόλυτες ἀξίες καί τή θεμελίωση τῆς ἀρμονίας μεταξύ τῶν διαφόρων πεδίων τῆς ἐπιστήμης.

Φοιτητές πανεπιστημίων καί νέοι διαφόρων θρησκευτικῶν πεποιθήσεων συμμετείχαν σέ δραστηριότητες μέ σκοπό τήν ἔμπρακτη συμμετοχή σέ προγράμματα βοήθειας καί παροχῆς κοινωνικῶν ὑπηρεσιῶν μέ στόχο τήν προώθηση ἑνός ὑγιοῦς συστήματος ἀξιῶν γιά νέους ἀνθρώπους.

Ἐπίσης, ἔχουν ὀργανωθεῖ συνέδρια ἡγετῶν θρησκευτικῶν δογμάτων γιά τήν ἐνθάρρυνση τοῦ διαλόγου καί τή συμφιλίωση μεταξύ τῶν διαφόρων θρησκειῶν καί τήν ἐγκαθίδρυση ἑνός εἰρηνικοῦ κόσμου. Τό Παγκόσμιο Συνέδριο Μέσων Ἐνημέρωσης (WMC) ἔδειξε νά καλλιεργεῖ ἕνα αἶσθημα εὐθύνης στό χῶρο τῶν μέσων μαζικῆς ἐνημέρωσης. Τό Διεθνές Ἰδρυμα Ἀρωγῆς καί Φιλίας (IRFF) ἔχει προσφέρει ὑπηρεσίες στίς ὑποανάπτυκτες χῶρες. Ἡ Διάσκεψη

Κορυφῆς γιά Παγκόσμια Εἰρήνη, Παγκόσμια Συνέδρια γιά ἡγέτες τῆς Οἰκονομίας καί οἱ δραστηριότητες τοῦ Διεθνοῦς Συνδέσμου Καλλιτεχνῶν εἶναι ὅλα μέρος τῶν προσπαθειῶν μας.

Στίς 18 Σεπτεμβρίου 1976, εἶχε πραγματοποιηθεῖ στήν Οὐάσιγκτον ἕνα Φεστιβάλ Εἰρήνης πού συγκέντρωσε 300.000 ἄτομα διαφόρων φυλῶν. Μιά «Διακήρυξη γιά τήν Οἰκοδόμηση ἑνός Νέου Παγκόσμιου Πολιτισμοῦ» υἱοθετήθηκε ὁμόφωνα στίς 18 Δεκεμβρίου 1983 στή Σεούλ, σέ μιά συνάντηση παρουσία ἀντιπροσώπων τῆς Ἀκαδημίας Καθηγητῶν γιά τήν Παγκόσμια Εἰρήνη ἀπό 72 χῶρες. Σύμφωνα μέ τό πνεῦμα αὐτῶν τῶν συμβάντων, καί μέ τήν ἱστορική ἐνκαιρία τῶν XXIV Ὀλυμπιακῶν Ἀγῶνων τῆς Σεούλ, μαζί μέ ἀντιπροσώπους ἀπό 120 χῶρες προτείνουμε τό Παγκόσμιο Πολιτιστικό Φεστιβάλ. Προτείνω ἕνα γεγονός δύο ἐβδομάδων μέ ἀφετηρία ἐνάρξεως τῆ Σεούλ στίς 18 Σεπτεμβρίου 1990, ἐνῶ οἱ μεταγενέστερες νά διεξάγονται ἀνά τρία χρόνια.

Οἱ νέοι τῆς σήμερον θά δημιουργήσουν τόν πολιτισμό τοῦ αὔριο. Ἡ καρδιά τοῦ πολιτισμοῦ πρέπει νά βασίζεται στήν ἀληθινή ἀγάπη, φέροντας κάθε ἕναν ἀπό τούς πολιτισμούς τοῦ κόσμου σέ πλήρη ἀνθιση. Ἡ προώθηση αὐτῆς τῆς ιδέας τοῦ παγκόσμιου πολιτισμοῦ, εἶναι ἡ αἰτία γιά τήν πραγματοποίηση τοῦ Παγκόσμιου Πολιτιστικοῦ Φεστιβάλ σάν μιά ἐνκαιρία ἐορτασμοῦ ἀδελφσύνης τῆς ἀνθρωπότητας καί τῆ δημιουργία ἰδανικῶν οἰκογενειῶν.

Τό πρότυπο γιά μιά πανανθρώπινη οἰκογένεια, βασισμένο στήν ἀληθινή ἀγάπη καί στήν ὑπέρβαση τῶν φυλετικῶν διαφορῶν καί τοῦ χρώματος, θά μᾶς ὀδηγήσει στήν ἐκπλήρωση τῆς παγκόσμιας εἰρήνης. Ἄνδρες καί γυναῖκες πού θά συνδράμουν σ' αὐτή τήν ἰδέα θά προσκληθοῦν νά συμμετάσχουν σέ διεθνεῖς γάμους στό ὄνομα τοῦ θεοῦ σάν παράδειγμα ἀσπασμοῦ διαρκῶν οἰκογενειακῶν σχέσεων καί αἰώνιων ἀξιῶν. Ζῶντας

μέ ύψηλά ήθικά ιδεώδη, αυτά τὰ ζευγάρια θά εἶναι πρότυπο ήθικῆς καί θά ἀνοίξουν τό δρόμο πρὸς τή δημιουργία ἰδανικῶν οἰκογενειῶν, κοινωνιῶν καί ἔθνων».

Τό κείμενο αὐτό εἶναι σαφές καί δέν χρειάζεται σχολιασμό. Πρόκειται γιά τήν ἐνοποίηση τοῦ κόσμου μέ βάση τήν ἰδεολογία τοῦ Μούν καί κάτω ἀπό τήν ἡγεσία του. Αὐτό γίνεται σαφές μέ τό γεγονός ὅτι προβάλλονται οἱ ὁμαδικοί γάμοι πού τελοῦνται ἀπό τόν Μούν σάν πρότυπο τῆς πανανθρώπινης οἰκογένειας, τήν ὁποία ἐπιδιώκει νά δημιουργήσει ἡ κίνησή του. Γιά νά γίνει κατανοητό αὐτό πρέπει νά ἀναφερθοῦμε μέ συντομία στήν ἐσχατολογία τοῦ Μούν, τήν ὁποία θέλει νά ἐπιβάλλει σέ ὁλόκληρο τόν χριστιανικό κόσμο.

Κατά τόν Μούν ὁ Ἰησοῦς ὁ ἀπό Ναζαρέτ ἦλθε «σάν ὁ Χριστός», ὁ «δεύτερος Ἀδάμ» καί ἔγινε «ἕνα μέ τόν Θεό», μέ τό νά κηρύξει καί νά ἐφαρμόσει τό λόγο Του καί μέ τό νά ἀποκαλύψει στό λαό τόν Θεό. Ὅμως ὁ λαός τόν σταύρωσε καί ἔτσι δέν μπόρεσε νά ἐγκαθιδρύσει τή βασιλεία τοῦ Θεοῦ στή γῆ. Μέ τό θάνατό του καί τήν ἀνάσταση νίκησε τό Σατανᾶ καί κατάστησε δυνατή τήν πνευματική σωτηρία γιά ὅσους ἀναγεννήθηκαν μέ τό Ἅγιο Πνεῦμα. Ἀλλά ἡ ἐγκαθίδρυση τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ στή γῆ ἐπρόκειτο πλέον νά πραγματοποιηθεῖ μέ τή Δευτέρα παρουσία τοῦ Χριστοῦ, πού ἀποτελεῖ καί τήν ἐσχατολογία τῆς κίνησης.

Ἡ Δευτέρα παρουσία τοῦ Χριστοῦ θά γίνει στή δική μας ἐποχή. Ὁ Χριστός θά ἔλθει προηγουμένως σάν ἄνθρωπος μέ σάρκα καί αἷμα καί θά ἰδρύσει μιά οἰκογένεια, μέ τό γάμο του μέ μιά γυναίκα ἀπό σάρκα καί αἷμα. Αὐτοί θά εἶναι οἱ «ἀληθινοί γονεῖς» ὁλόκληρης τῆς ἀνθρωπότητας. Ἡ πραγμάτωση αὐτοῦ τοῦ γάμου τῶν «ἀληθινῶν γονέων» ταυτίζεται μέ τή Δευτέρα παρουσία τοῦ Χριστοῦ. Ὅταν οἱ ἄνθρωποι ἀναγνωρίζουν τούς ἀληθινούς γονεῖς καί ὑποταγοῦν

σ' αὐτούς, θά ἀπαλειφθεῖ ἡ προπατορική τους ἁμαρτία. Θά φθάσουν στό στάδιο τῆς τελειότητας καί τότε οἱ «ἀληθινοί γονεῖς» θά ἐπιλέξουν γιά τόν καθένα τό συζυγικό ταῖρι του καί θά εὐλογηθοῦν γιά νά ἀποκτήσουν «τέλεια τέκνα» καί νά αὐξήσουν τήν «οἰκογένεια τοῦ Θεοῦ», πού ἀποτελεῖ τόν ἐγκαθιδρυμένο παράδεισο στή γῆ².

Μέ αὐτή τήν ἐννοια πρέπει νά κατανοηθεῖ ἡ «πανανθρώπινη οἰκογένεια», βασισμένη στήν «ὑπέρβαση τῶν φυλετικῶν διαφορῶν», γιά τήν ὁποία γίνεται λόγος στό ἔντυπο πού ἀπευθύνεται στούς Ἑλληνες νέους. Ἡ ἐσχατολογία τοῦ Μούν δέν ἔχει σάν κέντρο τό πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἀλλά τόν ἴδιο τόν Σάν Μυούνκ Μούν, τόν ὁποῖο θεωρεῖ «Κύριο τῆς δευτέρας παρουσίας»!

Προκειμένου νά προσηλυτισθοῦν ὅσο γίνεται περισσότεροι Ἑλληνες νέοι, μέ τό πρόσχημα τοῦ «Φεστιβάλ Νέου Κόσμου», δημιουργήθηκε ἡ «Ἐπιτροπή Φεστιβάλ Νέου Κόσμου», πού ἀναγγέλλει ὅτι τό Φεστιβάλ θά γίνει στή Σεούλ ἀπό 24/8 ἕως 2/9/1991 ὅπου θά συμμετάσχουν «ἐξέχουσες προσωπικότητες ἀπό ὅλα τὰ πεδία τῶν ἀνθρωπίνων δραστηριοτήτων ἀπό ὅλες τίς χῶρες τῆς ὑφῆλιου».

Ἀναγγέλλεται ἀκόμη ὅτι τό φεστιβάλ θά συμπεριλάβει «ἐπιστημονικά συνέδρια, ἕνα παγκόσμιο συνέδριο σχετικό μέ τὰ Μέσα Μαζικῆς Ἐνημέρωσης, μιά συνάθροιση ἡγετῶν ἀπ' ὅλες τίς παγκόσμιες θρησκείες, ὁμιλίες προσωπικοτήτων παγκοσμίου κύρους, μιά συνάθροιση καλλιτεχνῶν παγκοσμίου ἀκτινοβολίας καί πολιτιστικές ἐκδηλώσεις ἀπ' ὅλο τόν κόσμο».

Ὅσοι γνωρίζουν τίς διασυνδέσεις τοῦ Μούν καί τίς οικονομικές καί ἄλλες δυνατότητες τῶν ὀργανώσεών του, δέν ἀμφιβάλλουν γιά τό ὅτι τό φεστιβάλ θά πραγματοποιηθεῖ καί θά ἀποτελέσει ἕνα ἀκόμη

2. βλ. Α. Ἀλεβιζοπούλου, Ἐγχειρίδιο αἰρέσεων καί παραχριστιανικῶν ὁμάδων.

βήμα στην προσπάθεια διάβρωσης της κοινωνίας μας³.

Όλες αυτές οι περιοχές της ζωής, στις οποίες αναφέρονται τα έντυπα, υπηρετούν την ιδεολογία του Μούν και αποβλέπουν στην παγίδευση ανύποπτων νέων. Η «παγκόσμια κοινωνία» θά προέλθει από την «ένοπιση» των κρατών και πέρα από ένα «συνασπισμό», κάτω από τη «νέα ιδεολογία» και τον νέο Φύρερ που ενσαρκώνει την «παγκόσμια Πρωταρχική Δύναμη», ή οποία προβάλλεται με ειδικό σχέδιο στο κείμενο προς τους Έλληνες φοιτητές. Οι ενδιαφερόμενοι καλούνται στις «Ομιλίες κοινωνικού και ανθρωπιστικού περιεχομένου» με ειδικά προγράμματα, στα οποία δεν εμφανίζεται φορέας, αλλά τα ονόματα τριών βασικών υπευθύνων που δρουν στη χώρα μας.

Όσοι δείξουν περισσότερο ενδιαφέρον καλούνται να παρακολουθήσουν τό «Σεμινάριο επί της φιλοσοφίας των Θείων Αρχών». Στο «Πρόγραμμα» του Σαββάτου, 5 Φεβρουαρίου 1990 (ώρα 9.00-18.00) περιλαμβάνονται θέματα, όπως «Οί Αρχές της Δημιουργίας», «ή ρίζα του κακού», «ή αποστολή του Μεσσία», «οί αρχές της αποκατάστασης», «αποκατάσταση της Ιστορίας».

Όλες λοιπόν οι δραστηριότητες των οργανώσεων αυτών, σε τελευταία ανάλυση δεν αποβλέπουν στο σκοπό τον οποίο αναφέρουν, αλλά χρησιμοποιούνται σαν μέσα προσηλυτισμού, με σκοπό να συνδέσουν τους ανύποπτους νέους με την οργάνωση του Μούν και να τους οδηγήσουν στην αναγνώριση της ιδεολογίας του και στην υποταγή στον Κορεάτη ψευδομεσσία.

δ) Νέα ήθικη

Η νέα τάση αποβλέπει στην κατάργηση των γενικών αντιλήψεων για τη ζωή, την εξουδετέρωση των αξιών του πολιτισμού

μας και κάθε είδους ιεραρχίας και κοινωνικής δομής, που θεμελιώνεται στη χριστιανική εικόνα για τον άνθρωπο.

Στη νέα ήθικη δεν υπάρχει πλέον το στοιχείο της δέσμευσης. Η νέα ήθικη υπηρετεί την ιδεολογία, τους σκοπούς της οργάνωσης. Κάθε τί που υπηρετεί αυτό το σκοπό χαρακτηρίζεται ήθικό, ενώ εκείνο που αντιτάσσεται σ' αυτόν, λογίζεται ανήθικο. Οί σκοποί της οργάνωσης προβάλλονται με απόλυτη απαίτηση, γιατί όπως διακηρύσσεται, στηρίζονται στη «θεϊκή αυθεντία». Οί κανόνες της απολυτοποιούνται και καθέναν που διαφωνεί χαρακτηρίζεται έγκληματίας!

Άς πάρουμε για παράδειγμα τη Σαηεντόλοτζυ.

Στην Policybrief της 18ης Ιουνίου 1968 κάτω από τον τίτλο «Ηθική», ερμηνεύονται οί όροι «αντίθετη άποψη» και «ξένη άποψη». Αντίθετη άποψη είναι «τό να ακολουθείς μιά απόφαση, ένα σκοπό που βρίσκεται σε απ' ευθείας αντίθεση με τους σκοπούς που είναι γνωστοί σαν σκοποί της ομάδας». Ξένη άποψη είναι «μιά κατάσταση του πνεύματος, σύμφωνα με την οποία επιθυμεί κανείς να επιδιώξει ένα άλλο σκοπό από τους σκοπούς που είναι γνωστοί σαν σκοποί της ομάδας».

Υστερα από αυτούς τους όρισμούς ο Hubbard προσδιορίζει ως έξης τό σκοπό της «ήθικης»:

«Ο πρώτος σκοπός της ήθικης είναι να απομακρυνθούν από τό περιβάλλον αντίθετες άπόψεις. Όταν επιτευχθεί αυτό, ή ήθικη έχει σαν σκοπό να απομακρύνει από τό περιβάλλον ξένες άπόψεις. Έτσι είναι για όλους δυνατή ή πρόοδος»⁴.

Τό να εξουδετερώσει λοιπόν κανείς οποιαδήποτε έμποδίζει τό σκοπό της οργάνωσης ή ακόμη εκείνον που βρίσκεται σε

3. Τό κείμενο συντάχθηκε πριν την κοίμηση του π. Αντωνίου (1996).

4. L. Ron Hubbard, Das Handbuch für den Ehrenamtlichen Geistlichen, New Era Publications, Kopenhagen 1983, σ. 355.

«κατάσταση πνεύματος» πού επιθυμεί τήν επιδίωξη άλλων σκοπῶν, αυτό είναι τό αντικείμενο τῆς ἠθικῆς πράξης, πού ἀνοίγει τό δρόμο γιά τήν «πρόοδο»! Γι' αυτό καί τό ἄρθρο 12 τοῦ «Κώδικα Τιμῆς» τῆς Σαϊεντόλοτζυ, ὅπως τόν κυκλοφορεῖ στή χώρα μας ἡ κίνηση ΚΕΦΕ (Κέντρο Ἐφηρμοσμένης Φιλοσοφίας Ἑλλάδος): «Ποτέ μή φοβηθεῖς νά βλάψεις κάποιον γιά μιὰ δίκαιη αἰτία».

Αὐτό τό ἄρθρο κάνει σαφές τί ἐννοεῖ ὁ Hubbard στήν Policybrief τῆς 7ης Δεκεμβρίου 1969, πού δημοσιεύεται στό «Ἐγχειρίδιο γιά τόν ἐπίτιμο κληρικό» (σελ. 356-358). Διηγεῖται πῶς ὅταν ἦταν μικρός, ἐξουδετέρωσε μέ τήν «τεχνολογία Judo» ἕνα μεγαλύτερό του ἀγόρι, πού τυραννοῦσε τά ἄλλα παιδιά. «Τότε μιὰ μέρα, σκαρφάλωσα σ' ἕνα ξύλινο φράχτη τρία μέτρα ψηλά, περιμένα ὥσπου νά προσπεράσει ὁ δωδεκάχρονος τύραννος τῶν παιδιῶν καί μέ πλήρη ὄπλισμό πήδηξα πάνω του...». Ἐφαρμόζοντας αὐτό τόν κανόνα στήν «ἀποστολή» τοῦ «ἐπίτιμου ἱερέα» τῆς Σαηεντόλοτζυ ἀναφέρει:

«Ὁ ἐπίτιμος ἱερέας καθαρίζει τό περιβάλλον, ὥστε νά μπορεῖ νά ὑπάρξει παραγωγή καί νά μποροῦν νά προσφέρονται ὑπηρεσίες. Τό καθιστᾶ ἀβέβαιο γιά ἐκείνους πού μέ τήν ἀμέλειά τους, μέ τά συνεχῆ λάθη τους ἢ μέ καταπίεση ἐλαττώνουν τίς στατιστικές καί ἐξωθοῦν καλούς συνεργάτες σέ ἀποχώρηση».

Μέ ποιόν τρόπο οἱ ἐπίτιμοι ἱερεῖς τῆς Σαϊεντόλοτζυ «καθαρίζουν» τό περιβάλλον, πού ἐμποδίζει τό ἔργο τῶν συνεργατῶν τῆς; Ὁ L. R. Hubbard συνεχίζει: «Ἄν οἱ ἄνθρωποι δέν τό κατανοοῦν αὐτό ὅσο πρέπει, καί παρά ταῦτα κάποιος καθιστᾶ ἀδύνατη τήν ἐργασία, ἀναζητοῦν ἕνα ξύλινο φράχτη τρία μέτρα ψηλά...»!

Παρόμοια «ἠθική» κηρύττεται καί ἀπό τόν Μούν, ὁ ὁποῖος σχετικοποιεῖ τό ψεῦδος. «Τό ψεῦδος γίνεται ἁμαρτία ἄν κάποιος ἐννοεῖ μ' αὐτό ἕναν ἄλλο ἄνθρωπο. Ἀλλά ἄν

κανείς θέλει νά τοῦ κάνει καλό μέ τή διήγηση ἑνός ψεύδους, αὐτό δέν εἶναι ἁμαρτία. Ἀκόμη καί ὁ Θεός λέει πολύ συχνά ψέμματα...καί μέ τό νά ψεύδεται ὁ Θεός θέλει νά κάνει μεγαλύτερο καλό στόν ἄνθρωπο ἀπό ὅ,τι ὁ ἄνθρωπος ἀναμένει»⁵.

Ἄν ὁ Θεός ψεύδεται, πόσο μάλλον μποροῦν οἱ ἄνθρωποι νά ψεύδονται «γιά ἕνα καλό σκοπό», ἐννοεῖται! Ὁ ὅρος πού χρησιμοποιεῖται γι' αὐτό στήν κίνηση τοῦ Μούν εἶναι heavenly deception. Μ' αὐτό τόν τρόπο, λέγει ὁ Μούν, προστατεύεται ὁ ἐσωτερικός πυρήνας τοῦ μηνύματος ἀπό χλευασμό καί ἐναντίωση, γιατί στούς «ἔξω» τό μήνυμα προσφέρεται μέ τόν τρόπο πού μποροῦν νά τό ἀντιληφθοῦν, καθιστώντας ταυτόχρονα γι' αὐτούς εὐκολώτερο τό δρόμο πρὸς τήν «ἀπόλυτη ἀλήθεια», τήν ὁποία δέν μπορεῖ νά κατανοήσει κάποιος ἀμύητος!

Σχολιάζοντας ὁ Haack ἀνακαλύπτει ἐδῶ τό μοντέλο τῶν γνωστικῶν μέ τρία ἐπίπεδα: τοῦ ὑλικοῦ, τοῦ ψυχικοῦ καί τοῦ πνευματικοῦ ἀνθρώπου. Γιά τούς «ἔξω», δηλαδή τούς «ύλικούς», ὁ Μούν εἶναι ἕνας «προφήτης σήμερα». Γιά τά μέλη τῆς «Ἐνωτικῆς Ἐκκλησίας», τούς «ψυχικούς», κηρύττεται σάν Μεσσίας καί Lord of the Second Advent. Ὅμως γιά τόν ἐσωτερικό κύκλο, γιά τούς «πνευματικούς», εἶναι ὁ ἐνσαρκωμένος Θεός - Πατέρας⁶.

Οἱ «ἀληθινοὶ γονεῖς» γνωρίζουν ποιό εἶναι τό καλό γιά τόν καθένα. Ἐπομένως ὅτιδήποτε κάνουν, εἶναι γιά τό καλό μας καί λογίζεται ἠθικό. Αὐτή τήν ἀντίληψη τῆ συναντᾶμε καί στούς Χάρε Κρίσνα, καί στό Γκουρού Μαχαράτζι καί σέ πολλές ἄλλες ομάδες⁷.

Ἡ «νέα ἠθική» ὁδηγεῖ πλέον στόν ἐξαγιασμό ὄλων τῶν μέσων, τά ὁποία θά

5. F. W. Haack, Jesus Christus und/oder San Myung Mun, Material-Edition 25, ἔκδ. Arbeitsgemeinschaft für Religions-und Weltanschauungsfragen, München 1989, σ. 9.

6. Στό ἴδιο, σ. 34.

7. Α. Αλεβιζοπούλου, Ψυχοναρκωτικά.

Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΗΣ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ. ΜΙΑ ΡΩΣΙΚΗ ΣΕΚΤΑ

του Πρωτοπρ. Βασιλείου Γεωργοπούλου
Λέκτορα Θεολογικής Σχολής Α.Π.Θ.

Η πτώση του Κομμουνιστικού καθεστώτος στη Ρωσία και ο άνεμος έλευθερίας ο οποίος φύσηξε, αποτέλεσε την αφορμή για την εισβολή ποικίλων αίρετικών και παραθρησκευτικών κινήσεων, που θεώρησαν τη Ρωσία, όπως και τις άλλες χώρες του πρώην σιδηρού παραπετάσματος, ως «ιεραποστολικό» αγρό για να διαδώσουν τις πλάνες τους.

Ταυτοχρόνως όμως με την ποικιλόμορφη και συστηματική προσηλυτιστική δραστηριότητα των έξωτερικών κινήσεων στη Ρωσία δημιουργήθηκε μία αυτόχθονη σέκτα που είναι γνωστή ως «Εκκλησία της Τελευταίας Διαθήκης».

I) Ο Ίδρυτής της Σέκτας

Ίδρυτής της σέκτας «Εκκλησία της Τελευταίας Διαθήκης», είναι ο Ρώσος Σεργέι Τορόπ (Sergei Anatolijewitsch Torop) πρώην αστυνομικός στο επάγγελμα και δάσκαλος του φωτός τώρα για τους όπαδούς του. Ο Σεργέι Τορόπ γεννήθηκε στις 14-1-1961

1. Για την σύνταξη του παρόντος άρθρου βασιστήκαμε στην κάτωθι βιβλιογραφία: α) *Vissarion*, στο *Berliner Dialog* 28 (2005), σ. 26, β) A. Fincke – M. Pöhlmann, *Kompass Sekten und religiöse Weltanschauungen. Ein Lexikon*, Gütersloh 2004, σ. 221, γ) J. Buch – Ph. Jusin, *Sonnenstadt in Sibirien*, στο *G2W. Ökumenisches Forum für Glaube, Religion und Gesellschaft in Osten und West*, 5(2007), σσ. 24 - 27.

στην περιφέρεια Krasnodar. Είναι έγγαμος και έχει πέντε παιδιά. Τό 1991 ο Σεργέι Τορόπ, αφού άφησε γένια, μαλλιά και άρχισε να φοράει λευκά ρούχα, ισχυρίστηκε ότι είναι ο επανερχόμενος Χριστός με τό όνομα Βησσαρίωνας και ως τέτοιος πιστεύεται, θεωρείται και τιμάται από τους όπαδούς του. Τόν ισχυρισμό ότι είναι ο επανερχόμενος Χριστός τον διατυπώνει δημοσίως, όχι μόνο στις όμιλίες του αλλά και σε συνεντεύξεις τύπου που έχει κατά καιρούς δώσει. Με αφορμή τό νέο του όνομα οι όπαδοί του ονομάζονται και «Βησσαριονιστές».

II) Οί διδασκαλίες της σέκτας

Τό πιστεύω του Βησσαρίωνα συνοψίζεται σ' ένα βιβλίο του τό όποιο ονομάζεται «Τελευταία Διαθήκη». Οί διδασκαλίες του αποτελούν σύνθεση θεοσοφικών, χριστιανικών, ισλαμικών, ιουδαϊκών και βουδιστικών στοιχείων. Σύνοψη των διδασκαλιών του αποτελούν οι 61 έντολές του που δήθεν του αποκάλυψε ο Θεός.

III) Η σύγχρονη παρουσία της σέκτας

Η σέκτα κατάφερε τή δεκαετία του 1990, χρησιμοποιώντας τό νέο νομικό πλαίσιο που διαμορφωνόταν τότε στη Ρωσία, να αυτοπροσδιοριστεί ως μη κερδοσκοπική

μπορούσαν να βοηθήσουν τις όργανώσεις αυτές και τά επί μέρους άτομα να φθάσουν στο σκοπό που τίθεται φυσικά από τους ίδιους. Στο σημείο αυτό δέν υπάρχει απόσταση από τό νόμο των νέο-σατανιστών

του Aleister Crowley: «Κάνε αυτό που θέλεις, αυτός άς είναι όλος ο νόμος»⁸.

(*Συνέχεια στο έπομενο*).

8. Αναλυτικά για τό νέο-σατανισμό βλ. βιβλίο μας «Αποκρυφισμός-γκουρουϊσμός και Νέα Έποχή», έκδ. Ιεράς Μητροπόλεως Νικοπόλεως, Πρέβεζα 1990.

ΠΟΙΟΙ ΑΔΙΚΟΥΝ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΑΔΑ;

του κ. Λάμπρου Σκόντζου,
Θεολόγου-Καθηγητού

Ζοῦμε δυστυχῶς στήν ἐποχή τῶν μεγάλων ἀνατροπῶν καί συνάμα τῶν πρωτόγνωρων ἐκτροπῶν. Προαιώνια καί πανανθρώπινα συστήματα ἀξιῶν τίθενται γιά πρώτη φορά τόσο ἐπιτακτικά σέ ἀμ-

φισβήτηση καί ἐπιχειρεῖται ἡ προβολή νεοφανῶν ιδεῶν καί ἀντιλήψεων, ὅπως οἱ ἀρχές καί τά διδάγματα τοῦ διαβόητου ἀποκρυσφιστικοῦ πλέγματος τῆς «Νέας Ἐποχῆς». Γιά νά ἐπιταχυνθεῖ ἡ πνευματι-

οἰκολογικοῦ χαρακτήρα ὀργάνωση. Τό κέντρο τῆς σέκτας βρίσκεται στήν Petropavlovka στήν περιφέρεια Krasnojarker τῆς Σιβηρίας. Ἀπό τό 1999 καταγράφεται ἐπίσημα στίς θρησκευτικές κοινότητες τῆς Ρωσίας.

Ἐκεῖ ὁ Βησσαρίωνας ἔχει δημιουργήσει μιὰ οἰκολογική – «πνευματική» κοινότητα, ἕνα ἐπιμέρους σύνολο μικρῶν οἰκισμῶν, πού τήν χαρακτηρίζει ὡς οἰκολογικό παράδεισο καί τήν ὀνομάζει «Ἡλιακή Πόλη» ἢ «Νέα Ἰερουσαλήμ». Σέ κεντρική θέση τῆς ἐν λόγω κοινότητας ὑπάρχει ἕνας πάσσαλος τοτέμ μέ ἔκδηλο τόν συγκρητιστικό χαρακτήρα καθῶς ἔχει πάνω του σκαλισμένα θρησκευτικά σύμβολα τῶν θρησκειῶν ἐκ τῶν ὁποίων ἔχει ἀντλήσει στοιχεῖα ὁ Βησσαρίων καί ἔχει δομήσει τό δικό του σύστημα.

Στήν κοινότητα αὐτή, μαζί μέ τόν Βησσαρίωνα, διαβιοῦν ἀρκετές ἑκατοντάδες ὀπαδῶν του, πού ἔχουν ἀναπτύξει ἕνα τρόπο κοινωνικῆς ὀργάνωσης καί συμβίωσης σύμφωνα μέ τά πιστεύω τοῦ ἰδρυτῆ τῆς σέκτας. Ἡ ἐγκατάσταση στήν κοινότητα προϋποθέτει τήν πώληση τῶν περιουσιακῶν στοιχείων τοῦ μέλους καί τήν καταβολή τοῦ χρηματικοῦ ποσοῦ στήν κοινότητα τοῦ Βησσαρίωνα, ὡς ἀπόδειξη τῆς ἀφοσίωσής του στόν ψευδομεσσία καί ἔμπρακτη ἀπό-

δειξη συνεισφορᾶς του στήν ἐπέκταση τῶν δραστηριοτήτων τῆς σέκτας.

Τά σπίτια στήν κοινότητα εἶναι κτισμένα ἀπό ξύλο, ἐνῶ τό μοναδικό πού εἶναι κτισμένο μέ τοῦβλα εἶναι τό δικό του. Στήν κοινότητα ἀπαγορεύεται ἡ βρώση κρέατος, τό κάπνισμα καί τό ἀλκοόλ. Πολλοί ἐπίσης ἀπό τούς ὀπαδοῦς του δέν τρῶνε ψάρια, αὐγά καί γαλακτοκομικά. Ἡ κυριότερη γιορτή τῆς κοινότητας εἶναι ἡ 18η Αὐγούστου, ἡ ὁποία ἔχει συμβολικό χαρακτήρα καί ἐορτάζεται τό γεγονός, ὅτι τήν 18-8-1991 ὁ Βησσαρίωνας κήρυξε γιά πρώτη φορά.

Τά μέλη τῆς σέκτας μαζί μέ τίς ἄλλες δραστηριότητες ἔχουν κτίσει καί ἕνα σχολεῖο γιά μικρά παιδιά, τό ὁποῖο ἀφ' ἑνός δέν ἔχει τύχει κρατικῆς ἀναγνώρισης, ἀφ' ἑτέρου ὁ δάσκαλός του ἔχει ἐκπαιδευθεῖ σύμφωνα μέ τό σύστημα τῶν λεγομένων σχολείων Waldorf πού ἀνήκουν στό ἐκπαιδευτικό πρόγραμμα τοῦ ἀποκρυσφιστικοῦ συστήματος τῆς Ἀνθρωποσοφίας.

Στή σέκτα ἔχουν προσηλυτιστεῖ ὀπαδοί ἀπό διάφορες ἐθνικότητες ὅπως, Ρῶσοι, Οὐκρανοί, Τάταροι, Λευκορῶσοι, Λεττονοί καί μερικοί Γερμανοί. Ἡ στάση τοῦ Βησσαρίωνα ἀπέναντι στήν Ρωσική Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία εἶναι ἐξαιρετικά ἀρνητική.

κή σύγχυση του συγχρόνου ανθρώπου και νά γίνουν πιά «εϋπεπτες» οί νεοεποχίτικες δοξασίες επιχειρείται ή ανάδυση αρχαίων ξεχασμένων πνευματικῶν και θρησκευτικῶν ἀπορριμμάτων, τά ὅποια ή ιστορία εἶχε θέσει στό περιθώριο ἐδῶ και πολλούς αἰῶνες. Ὁ σύγχρονος ἀποκρυφιστικός κυκλώνας χρειάζεται ἐπειγόντως δεκανίκια, τά ὅποια ἀναζητεῖ στόν πρωτογονισμό τῶν ἀρχαίων παγανιστικῶν θρησκευμάτων, και τά ὅποια «βαπτίζει» ὡς «λαμπρές θρησκείες, χάρη στίς ὁποῖες ἀναπτύχθηκε ὁ παγκόσμιος πολιτισμός!». Πρόκειται βεβαίως για κλασική περίπτωση κακοποίησης τῆς ιστορικῆς ἀλήθειας, ή ὁποία ἀπευθύνεται στούς ἀδαεῖς και στούς διακείμενους ἐχθρικά ή ἀδιάφορα στή χριστιανική πίστη, καθ' ὅτι αὐτή εἶναι ὁ κύριος στόχος τῶν σκοτεινῶν κύκλων τοῦ «ὑδροχοϊκοῦ» ἀποκρυφισμοῦ.

Στόν πολύπαθο τόπο μας ὁμάδες φανατικῶν «ἀρχαιολατρῶν», διαπνεόμενες ἀπόλυτα ἀπό τό πνεῦμα τῆς «Νέας Ἐποχῆς», ἔχουν ἐγείρει τά τελευταῖα χρόνια μιά ἀνευ προηγούμενου προβολή τῆς ξεχασμένης ἐδῶ και δεκαοκτώ αἰῶνες ἀρχαιοελληνικῆς θρησκείας, «τό πιά, κατ' αὐτούς, ὑψηλό ἐπίτευγμα τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος!». Ἐξαπολύουν μιά πρωτόγνωρη και λυσσώδη ἐπίθεση κατά τῆς Ἐκκλησίας, χαρακτηρίζοντάς την ὡς «σκοταδιστικό κατασκεύασμα τῶν Ἑβραίων, ὡς ταφόπλακα τοῦ πολιτισμοῦ, ὡς κατακτητή και ξένο σῶμα στόν Ἑλληνισμό και ὡς καταστροφέα τῆς Ἑλλάδος!». Ταυτόχρονα ἀποθεώνουν τήν ἀρχαία Ἑλλάδα, ὑπερτονίζοντας, ὅλα ἐκεῖνα τά στοιχεῖα πού ἐξυπηρετοῦν τούς νεοεποχικούς στόχους. Ἐπιχειροῦν ἐπίσης (παραποιώντας τήν ιστορική πραγματικότητα) νά ἐξωραϊσουν τήν ἀρχαία θρησκεία και νά τήν καταστήσουν «ὡς τή μόνη ἑλληνική θρησκεία», ἀναβιώνοντας ὅπως θά δοῦμε κάθε πτυχή τῆς.

Ἀλλά ή ἐπαναφορά στό προσκήνιο ἀπορριπτέων ἀπό τήν ιστορική πορεία

στοιχείων σημαίνει ἀφύσικη ἐπιλογή. Ἐν προκειμένῳ ἐπαναφορά και προβολή τῆς ἀρχαιοελληνικῆς παγανιστικῆς θρησκείας, μέ ὅλο τόν πρωτογονισμό τῆς, ἀποτελεῖ ὕβρη και καταφρόνηση τῶν ἀρχαίων προγόνων μας, οἱ ὅποιοι ἀπέρριψαν αὐτοῖ πρωτοί τήν ἰνδοευρωπαϊκή προελεύσεως δεισιδαίμονα θρησκεία.

Ἡ ἀρχαιοελληνική θρησκεία προέρχεται, ἀποδεδειγμένα πιά, ἀπό τίς θρησκευτικές παραδόσεις τῶν Ἀρίων, τμήματα τῶν ὁποίων ὑπῆρξαν και τά λεγόμενα «ἑλληνικά» φύλα (Ἀχαιοί, Ἴωνες, Δωριεῖς, κλπ). Μέ τήν ἐγκατάστασή τους στόν ἑλληνικό χῶρο, ἐγκατέλειψαν τήν ἀπρόσωπη φυσιολατρία τους και μετάλλαξαν τοῦς ἀπρόσωπους «θεούς» τῶν Ἰνδοευρωπαίων σέ πρόσωπα. Αὐτή ἦταν μιά ἀπό τίς σημαντικότερες πνευματικές μεταρρυθμίσεις τοῦ ἀπώτερου παρελθόντος. Αὐτό δέ σήμανε βεβαίως και τήν ἀποβολή τοῦ πρωτογονισμοῦ, πού κουβαλοῦσε μαζί τῆς και πού θά τόν διατηρήσει (στή λαϊκή μορφή τῆς) ὡς τό τέλος τῆς. Τό ἀδίστακτο και σκοταδιστικό ἱερατεῖο δέν θά ἐπιτρέψει μεταμορφώσεις στό τελετουργικό ἐπίπεδο, γιατί μέσω τοῦ πρωτογονισμοῦ μπορούσαν οἱ ἱερεῖς και οἱ ἄλλοι πολυπληθεῖς παράγοντες τῆς θρησκείας νά ἐκμεταλλεύονται τοῦς ὄχλους. Ἀπόδειξη ή σύνδεση μέ τή θρησκεία τῶν ἀπειράριθμων μαντείων, ὅπου οἱ ἱερεῖς μάντιες μέσα σ' ἕνα κλίμα ἀφάνταστου σκοταδισμοῦ, δεισιδαιμονίας και πρωτογονισμοῦ, θησαύριζαν καθ' ὅλη τή διάρκεια τῆς ἀρχαιότητας. Ἔστω για παράδειγμα τό πασίγνωστο ἄντρο τοῦ ἀποκρυφισμοῦ και τοῦ ἀνθελληνισμοῦ, οἱ Δελφοί, πού ἀποτελοῦσε τό κέντρο τῆς ἐκμετάλλευσης ὅλου τοῦ ἀρχαίου κόσμου. Ὅλοι οἱ ἐπιφανεῖς μελετητές συμφωνοῦν πῶς οἱ ἀρχαῖες θρησκείες, και χωρίς ἐξαίρεση ή ἀρχαιοελληνική, ἦταν ή «βαριά βιομηχανία» στήν ἀρχαιότητα! Ὁ πλοῦτος πού ἔρεε στά μαντεῖα, και ιδιαίτερα

στους Δελφούς είναι ἀπερίγραπτος. Από τό ἀπώτερο παρελθόν τό δελφικό «ιερό» λειτουργοῦσε ὡς παγκόσμιο νομισματοπιστωτικό σύστημα, κάτι σάν τό σημερινό Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, στό ὁποῖο κατέφευγαν οἱ πόλεις – κράτη γιά νά δανειστοῦν μέ ἐπαχθεῖς ὄρους! Ὁ μέγιστος μυθοποιός ὄλων τῶν ἐποχῶν Αἴσωπος τόν 7ο π.Χ. αἰώνα ἐπισκέφτηκε τό μαντεῖο τῶν Δελφῶν καί διαπίστωσε πώς «Φοῖβος ἄνευ χαλκοῦ οὐ μαντεύεται»! Τό ἀποτέλεσμα ἦταν νά δολοφονηθεῖ οἰκτρᾶ ἀπό τήν ἱερατική δελφική σπεῖρα! Οἱ τέσσερις φονικότατοι «ιεροί πόλεμοι» πού προκάλεσε τό δελφικό μαντεῖο, καί οἱ ὁποῖοι ἀποδεκάτισαν τούς Ἑλληνες γιά τριακόσια χρόνια (696-332 π.Χ.) ἔγιναν γιά τή διασφάλιση τῶν ἐσόδων του. Ὅλες οἱ ἀτέλειωτες ἐμφύλιες συρράξεις τῶν ἀρχαίων, ἀκόμα καί αὐτοῦ τοῦ ἀδελφοκτόνου πελοποννησιακοῦ πολέμου, ἔγιναν μέ τήν ὑποδαύλιση τοῦ ἱερατείου τῶν Δελφῶν, μέ σκοπό πάντα τήν ἀπόδοση στό «ιερό» τῆς «δεκάτης» ἀπό τά λάφυρα τῶν πολέμων! Τέλος ἀξίζει νά ἀναφέρουμε τήν προδοτική καί ἀνθελληνική στάση τοῦ μαντείου τῶν Δελφῶν κατά τούς περσικούς πολέμους, πού εἶχε συνταχθεῖ μέ τούς Πέρσες καί διέτασσε τούς Ἑλληνες μέ τούς ψευτοχρησμούς του νά ὑποταχτοῦν στους ἀσιάτες εἰσβολεῖς, γεγονός πού στοίχησε τή ραγδαία παρακμή του στους ὕστερους χρόνους!

Ὁρέγονται οἱ σύγχρονοι «ἀρχαιολάτρες» νά ἀνασυστήσουν τά «μυστήρια» τῆς ἀρχαίας θρησκείας, ὅπως τά ἐλευσίνια, τά καβείρια κλπ. Ὅμως μελετώντας κάποιος τίς λίγες (ἔστω) ἀρχαῖες πληροφορίες, δέν εἶναι δύσκολο νά διαπιστώσει ὅτι αὐτά ἦταν συνάρτηση πνευματιστικῶν τελετουργιῶν καί ἀπάτης. Διαπρεπεῖς ἀρχαῖοι σοφοί, ὅπως ὁ Αἰσχύλος, ὁ Διογένης ὁ κυνικός, ὁ Ἀλκιβιάδης, ὁ Λουκιανός ὁ Σαμοσατέας καί ἄλλοι ἄσκησαν κριτική

καί λοιδόρησαν αὐτόν τόν σκοταδιστικό θεσμό, πού σκοπό εἶχε τήν ὀλοκληρωτική ἐπιρροή τῆς θρησκείας στους ἀνθρώπους!

Χαρακτηρίζουν τά πολυπληθῆ παράσιτα τῆς ἀρχαίας θρησκείας ὡς «σπουδαῖες προσωπικότητες», (μάγους, μάντιες, ὀρφεοτελεστές, μητραγύρτες, ἐξορκιστές, καθαρτές μiasμάτων, τσαρλατάνους θρησκευιοθεραπευτές, θαυματοποιούς, γόητες, φαρμακοῦς κλπ), ὅπως γιά παράδειγμα τούς διαβόητους μάγους καί ἀγύρτες: Ἀγλαόφαμο, πού δίδαξε τή μαγεία στόν Πυθαγόρα, Ἐρμότιμο τόν Κλαζομένιο, Ἀριστέα Προκόννησο, τή μάγισσα Ἀγλαονίκη, τόν Ἀπολλώνιο Τυανέα, τόν Ἀλέξανδρο Ἀβονοτειχίτη, τόν Ἐπιμενίδη Κνώσιο, τόν Μάξιμο τόν Ἐφέσιο, κλπ. Ἄς μελετήσουν τόν Πλάτωνα νά δοῦν μέ ποιό τρόπο ἀντιμετωπίζει ὁ μέγας σοφός ὄλον αὐτόν τόν συρφετό τοῦ σκοταδισμού, τῆς ἀγυρτείας καί τῆς δεισιδαιμονίας.

Ἀποκαλοῦν τήν ἀρχαία θρησκεία «μήτρα τοῦ πολιτισμοῦ καί τῆς ἐπιστήμης». Θέλουν νά λησμονοῦν πώς ἐξαιτίας τῆς θρησκείας καταδιώχτηκαν ἄγρια ὅλοι οἱ σοφοί τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος καί ἔχασαν τή ζωή τους περισσότεροι ἀπό πεντακόσιοι γνωστοί ἐπιστήμονες, μόνο στήν Ἀθήνα!

Στό ἐνεργητικό τῆς ἀρχαίας θρησκείας ὑπῆρχαν πρακτικές πού μέ τά σημερινά κριτήρια δέ δικαιολογοῦνται μέ τίποτε. Οἱ ἀνθρωποθυσίες, συνηθέστατο φαινόμενο στό ἀπώτερο παρελθόν, ἄν καί περιορισμένο στους πρόσφατους ἱστορικούς χρόνους, ἦταν τελετουργικό τῆς ἀρχαίας θρησκείας, τουλάχιστον ὡς τόν 4ο μ. Χ. αἰώνα, σύμφωνα μέ σαφῆ μαρτυρία τοῦ νεοπλατωνικοῦ Πορφυρίου. Ἡ ἐπαίσχυντη «Ἱερή Πορνεία» ἀσκοῦνταν στους ναούς τῆς Ἀφροδίτης καθ' ὅλη τή διάρκεια τῆς ἀρχαιότητας. Ἡ ἀνθρωπολατρία εἶχε πάρει ἀνεξέλεγκτες διαστάσεις μετά τόν 4ο π. Χ. αἰώνα. Οἱ διονυσιασμοί εὐθύνονταν

γιά τήν ἐξάπλωση τῆς ἀνηθικότητας καί τοῦ ἐγκλήματος στίς λαϊκές μάζες. Στά ρωμαϊκά χρόνια οἱ θρησκευτικοί σύλλογοι τῶν «Βακχῶν» τέθηκαν ἐκτός νόμου, ἐπί ποινῆ θανάτου, γιά τίς ἀνείπωτες ἐγκληματικές πράξεις πού γινόταν κατά τίς ἐορτές τοῦ Διονύσου! Ἡ ἄσκηση τῆς μαγείας ἀπό τούς νεοπλατωνικούς εἶχε πάρει παροιμιώδεις διαστάσεις στούς ὕστερους χρόνους.

Κανένας μας δέν ἀρνεῖται ὅτι οἱ ἀρχαῖοι μας πρόγονοι δημιούργησαν πολιτισμό καί μάλιστα τή βάση τοῦ παγκόσμιου πολιτισμοῦ. Ὅμως ὁ πολιτισμός αὐτός δημιουργήθηκε ξέχωρα ἀπό τήν ἐπίσημη θρησκεία καί τό ἱερατεῖο τῆς, διότι αὐτή στάθηκε ἀπόλυτα ἐχθρική ἀπέναντι στήν ἐπιστήμη καί τούς ἐπιστήμονες, παρ' ὅλο πού ὁ πολιτισμός εἶχε καί θρησκευτικό χαρακτήρα. Δέν ὑπάρχει ἡ παραμικρή νύξη γιά ἐπιστημονική διερεύνηση σέ ὀλοκληρό τό φάσμα τῆς ἀρχαιοελληνικῆς θρησκευτικῆς γραμματείας, παρά μόνο πλεονάζουν ἀνόητες, γραῶδεις, παράλογες καί ἄκρως ἀνήθικες μυθοπλασίες, στίς ὁποῖες οἱ ἀρχαῖοι ἔδιναν νόημα κατά τό δοκοῦν. Οἱ προσωκρατικοί φιλόσοφοι, οἱ ὁποῖοι ἔβαλαν τά θεμέλια τῆς ἐπιστήμης, ἔδρασαν ἐρήμην τῆς θρησκείας. Ὁ ὑπέροχος Ξενοφάνης ὁ Κολοφώνιος (6ος π. Χ. αἰώνας) εἶναι ὁ πρῶτος πού ἔθεσε τό μοχλό τῆς ἐκθεμελίωσης τοῦ σαθοῦ ἀρχαιοελληνικοῦ θρησκευτικοῦ οἰκοδομήματος, μέ τή σαφέστατη μονοθεϊστική του διακήρυξη. Ὁ Θαλῆς, ὁ Ἀναξίμανδρος, ὁ Ἀναξίμενης, ὁ Παρμενίδης, ὁ Ἀναξαγόρας παραμέρισαν τίς θρησκευτικές δοξασίες καί τούς μύθους, πρόταξαν τή λογική ἐμπειρία καί παρατήρηση καί θεμελίωσαν τήν ἐπιστήμη. Ὁ βαθυστόχαστος Ἡράκλειτος θεμελιώνει τόν ἐνοθεϊσμό καί στηλιτεύει τόν πρωτογονισμό τῆς θρησκείας, ὅπως λ.χ. οἱ βακχισμοί. Ὁ Πυθαγόρας ἐναντιώθηκε στήν ἠθική κατάπτωση τῆς

θρησκείας καί ἴδρυσε «αἰρετική» ἀσκητική ομάδα μέ πνευματικό ὑπόβαθρο. Ὁ πατέρας τῆς ἱστορίας Ἡρόδοτος κατάγγειλε τήν ἐπαίσχυντη «ἱερή πορνεία» καί ἀπόδειξε τήν ξενική προέλευση τῶν «θεῶν». Οἱ παρεξηγημένοι σοφιστές δάσκαλοι κατάδειξαν τά παράλογα καί τρωτά στοιχεῖα τῆς ἀρχαίας θρησκείας καί εἰσήγαγαν τόν σκεπτικισμό. Ὁ μέγιστος τῶν φιλοσόφων Σωκράτης ἀπέρριψε τή δεισιδαίμονα πολυθεϊστική θρησκεία καί εἰσήγαγε «καινά δαιμόνια», πού γιά τήν ἐνέργειά του αὐτή ἔχασε τή ζωή του ἀπό τό ἀδίστακτο ἱερατεῖο. Ὁ Πλάτων ἐξοβέλισε τόν Ὅμηρο καί τόν Ἡσίοδο ἀπό τήν ἐκπαίδευση, ὡς ἀρνητικά πρότυπα γιά τούς νέους. Ὁ Ἀριστοτέλης παρά λίγο νά χάσει τή ζωή του ἀπό τά παράσιτα τοῦ ἱερατείου τῶν Ἀθηνῶν πεθαίνοντας ἐξόριστος στή Χαλκίδα. Ὁ Θεόφραστος στηλίτευσε τή δεισιδαιμονία καί τό βάρβαρο τελετουργικό τῶν θυσιῶν. Ὁ Φειδίας, ὁ μέγιστος καλλιτέχνης ὄλων τῶν ἐποχῶν, ἔχασε τή ζωή του ἀπό τό εἰδωλολατρικό ἱερατεῖο. Οἱ μεγάλοι τραγικοί ποιητές κατάδειξαν τά ἀπαράδεκτα γιά τό θεῖον ἐλαττώματα τῶν «θεῶν». Ὁ Αἰσχύλος ἐπιχείρησε νά κάνει γνωστά τά σκοταδιστικά «ἐλευσίνια μυστήρια», ὁ Εὐριπίδης φανέρωσε μέ τόν πιό παραστατικό τρόπο τήν ἀνηθικότητα τῶν «θεῶν» καί τό μῖσος τους γιά τούς ἀνθρώπους. Ὁ πατέρας τῆς ἱατρικῆς ἐπιστήμης Ἱπποκράτης προσπάθησε νά ἀποδεσμεύσει τήν ἱατρική ἐπιστήμη ἀπό τά χέρια τῶν ἱερέων καί τά σκοταδιστικά «ἀσκληπιεῖα», ὅπου διαδραματίζονταν σκηνές ἀφάνταστης δεισιδαιμονίας καί τσαρλατανισμοῦ. Ὁ Λουκιανός ὁ Σαμοσατεύς διακωμώδησε μέ τόν πιό σαρκαστικό τρόπο τά παράλογα τερτίπια τῆς ἀρχαίας θρησκείας. Ὁ Ἀλκιβιάδης διακωμώδησε τά «ἐλευσίνια μυστήρια» καί ἐναντιώθηκε σφοδρά στήν ἀπίστευτη δεισιδαιμονία τῆς ἐποχῆς του. Τό ἴδιο καί ὁ ποιητής ἱερῶν ἀσμάτων Διαγόρας ὁ Μή-

λιος και ο μαθηματικός Θεόδωρος. Ο επικύρειοι φιλόσοφοι, από σφοδρή αντίδραση κατά του θρησκευτικού κατεστημένου έφτασαν σε ακρότητες, όπως ο Λουκρήτιος (95-55 π.Χ.).

Για οικονομία χώρου δεν μπορούμε να παραθέσουμε τις αναρίθμητες περιπτώσεις έναντιώσης των αρχαίων σοφών, έπιστημόνων και καλλιτεχνών στο θρησκευτικό κατεστημένο της αρχαίας θρησκείας. Μπορούμε όμως να αναφέρουμε απερίφραστα πως δεν υπάρχει περίπτωση σοφού ή έπιστήμονα που να είχε παγιδευτεί απόλυτα και άκριτα στην έπιρροή της θρησκείας και του σκοταδιστικού ιερατείου και να ακολούθησε πιστά την πρωτόγονη λαϊκή μορφή των δοξασιών και τελετουργιών της! Δέ μπορούμε να ταυτίσουμε τους μεγάλους αυτούς άνδρες με τον συρφετό του ιερατείου, των μάντεων, των οίωνοσκοπών, των όρφεοτελεστών, των γυρολόγων άγυρτών και όλα τά άλλα παράσιτα της αρχαίας θρησκείας, αφού όλοι αυτοί οί σοφοί είχαν δημιουργήσει μια ιδεοκρατική φιλοσοφική θρησκευτική πίστη, μονοθειστικής βάσης, έντελώς ξεχωρη από τή λαϊκή θρησκεία του 99% του λαού.

Όμως από τις έπίσημες έκπεφρασμένες έπιθυμίες των συγχρόνων μας «αρχαιολατρών» συμπεραίνουμε ότι έπιθυμούν να νεκραναστήσουν και να έπιβάλουν στους νεοέλληνες τή λαϊκή μορφή της θρησκείας που ακολουθούσε τό 99% των αρχαίων προγόνων μας, αυτή που απορρίφτηκε από τό σύνολο των μορφωμένων ανθρώπων, οί όποιοι δημιούργησαν τόν κλασικό πολιτισμό. Οί πίο πολλές από τις «αρχαιολατρικές» ομάδες έχουν συστήσει ιερατεία και τελετουργικά, ανάλογα μέ αυτά της αρχαιοελληνικής λαϊκής θρησκείας, ιεροφάντες και μάντεις. Έχουν δηλώσει πως σκοπεύουν να συστήσουν μαντεία και οίωνοσκοπεία. Στήνουν βωμούς για θυσίες,

στους όποιους για τήν ώρα προσφέρουν αναίμακτες θυσίες. Προβαίνουν σε υπαίθριες ιεροπραξίες και κάνουν σπονδές και χοές για να «άποκτήσουν» τήν εϋνοια των «θεών» τους, ανάλογες μέ αυτές των αρχαίων ιερέων. Ένθαρρύνουν τους διονυσιασμούς, τις έκστάσεις και τις πυροβασίες. Όμιλούν για ένύπνια, όράσεις και «θειες» άποκαλύψεις. Έκτελούν τελετές άποτροπής μiasμάτων. Καθιερώνουν και «ιεροποιοϋν» χώρους και αντικείμενα. Πιστεύουν σε άπόκρυφες δυνάμεις της φύσεως και σε προικισμένους τόπους μέ «θεική» δύναμη.

Όλα αυτά όμως δεν έχουν καμιά σχέση μέ τις ιδεοκρατικές θρησκευτικές αντίληψεις των αρχαίων σοφών και των έπιστημόνων, τά όποια είχαν απορρίψει μέ βδελυγμία. Γι' αυτό θεωρούμε πως ή όποι-αδήποτε «έμπλοκή» τους σε αυτές τις μορφές θρησκευτικότητας άποτελεί φρικτή ύβρη και κατάφορη άδικία προς αυτούς, οί όποιοι χάραξαν φωτεινή πορεία για τήν άνθρωπότητα, άπαλλαγμένη από πρωτογονισμούς και παράλογα. Δέ μπορούν να αναμιγνύουν τους Έλληνες σοφούς και να τους ταυτίζουν μέ τή λαϊκή θρησκεία, διότι ή ιδεοκρατική φιλοσοφική τους θρησκευτικότητα οϋδέποτε άποτελέσε θρησκευτικό σύστημα, αλλά μόνο δυναμική θρησκευτική αναζήτηση. Οί φιλοσοφικές σχολές των Πυθαγορείων, των Έλεατών, του Πλάτωνα, του Άριστοτέλη, των Στωικών, των Κυνικών και βέβαια των Έπικούρειων ήταν απόλυτα άπαλλαγμένες από ιερείς, τελετουργικά, θυσίες, κλπ.

Στις ασύστολες και άστήρικτες κατηγορίες των «αρχαιολατρών» ότι δήθεν ή Χριστιανική Όρθοδοξία άδίκησε τόν Έλληνισμό άπαντούμε μέ έπιχειρήματα και σθένος πως αυτοί που πραγματικά τόν άδικούν είναι εκείνοι. Έξυπηρετώντας τις έπιδιώξεις της «Νέας Έποχής» -του κατ' έξοχήν άνθελληνικού πνευματικού κλίμα-

«ΘΕΡΑΠΕΙΕΣ» ΜΕΣΩ ΤΕΧΝΩΝ, ΔΡΑΜΑΤΟΘΕΡΑΠΕΙΑ¹

τῆς κ. Ελένης Ανδρουλάκη

(α' μέρος)

1. Όρισμός και στόχοι τῆς δραματοθεραπείας

Ἡ δραματοθεραπεία εἶναι «μιά όλιστική μέθοδος ψυχοθεραπείας», ἡ ὁποία δηλώνει ὅτι χρησιμοποιεῖ τό θέατρο γιά νά ἀπευθυνθεῖ στό «ὄλον» τοῦ ἀνθρώπου μέ σκοπό «τήν πρόληψη καί τή θεραπεία»². Ἐμφανίστηκε στή Μ. Βρετανία στίς ἀρχές τῆς δεκαετίας τοῦ 1960³, ἐνῶ στή χώρα μας ἔφτασε τή δεκαετία τοῦ 1980. Χαρακτηρίζεται ὡς «μιά βιωματική μέθοδος ἡ ὁποία προωθεῖ τή δημιουργικότητα, τή φαντα-

σία, τή γνώση, τήν ἐσωτερική ἀναζήτηση καί ἐξέλιξη»⁴. Ἀνήκει στίς ψυχοδυναμικές θεραπείες καί ἀντλεῖ τίς γνώσεις της ἀπό τήν ψυχοθεραπεία, τήν κοινωνική ἀνθρωπολογία καί τό θέατρο. Ἐκτός αὐτοῦ, ὅπως ἐπισημαίνουν οἱ ἴδιοι οἱ δραματοθεραπευτές, ἡ δραματοθεραπεία τροφοδοτεῖται καί ἀπό ἄλλους κλάδους ὅπως ἡ φιλοσοφία, ἡ ψυχολογία, ἡ μεταφυσική κ.λπ.⁵

«Ἡ δραματοθεραπεία ἔχει τίς ρίζες της στό ἀρχαῖο θέατρο καί στίς ἀρχαῖες θεραπευτικές τελετουργίες πού ἦταν συνδεδεμένες μέ τήν ψυχική καί σωμα-

1. <http://www.im-glyfadas.gr/01/01/01010087.asp>

2. Sue Jennings, Ase Minde, Μάσκες τῆς Ψυχῆς, Ἑλληνικά Γράμματα, 1996, σ. 24.

3. Phil Jones, Δραματοθεραπεία - Τό θέατρο ὡς τρόπος ζωῆς καί θεραπείας, Ἑλληνικά Γράμματα, 2003, σ. 128.

4. Περιοδικό «Ἀνεξήγητο», τεῦχος 200, Μάιος 2005.

5. Ράνια Εὐδοκίμου-Παπαγεωργίου, Δραματοθεραπεία - Μουσικοθεραπεία, Ἑλληνικά Γράμματα, 1999, σ. 27-28.

τος- καί θέλοντας νά δώσουν στήριγμα στό σύγχρονο ἀποκρυσταλλωμένο κατασκευασμά της, ἀνασύρουν τά πρωτόγονα θρησκευτικά ἀπορρίμματα τῆς ἀρχαιότητας, ἐκθέτοντας ἔτσι ἀνεπανόρθωτα τή διαχρονική ἑλληνικότητα. Μειώνουν ἐπίσης τά ἑκατομμύρια τῶν νεοελλήνων ὀρθοδόξων, μέ τόν χαρακτηρισμό τῆς ἐθελοδοουλίας στή «χριστιανική σκλαβιά», παραβλέποντας οἱ αὐτόκλητοι «σωτήρες» μας τό γεγονός, πῶς τό ἀθάνατο ἑλληνικό πνεῦμα δέν ὑπῆρξε ποτέ δουλικό, διότι ἔχει τή δύναμη νά ἀποτινάσσει τήν ὁποιαδήποτε ἀνελευθερία. Στόν πνευματικό τομέα ἐπίσης οὐδέποτε ὑπῆρξε στατικό, ἀλλά στή διαχρονική του πορεία εἶναι ἐκλεκτικό, ἔχοντας τή διάκριση νά ἀποβάλλει κάθε

παρείσακτη σαθρότητα, ὅπως ἦταν ἡ ἰνδοευρωπαϊκή θρησκευτική παράδοση, δηλαδή ἡ ἀρχαία θρησκεία, ἡ ὁποία ἐπιβλήθηκε στούς κατοίκους τῆς Ἑλλάδος ἀπό τίς ἡμι-ἀγριες ὀρδές τῶν ἀσιατικῶν στεπῶν. Ὅ,τι παραμένει ὡς ἀξία στήν ἑλληνική ψυχοσύνθεση εἶναι ἀπόλυτα φιλτραρισμένο καί βεβαιωμένο. Μιά τέτοια ὑψιστή ἀξία εἶναι ἡ Ὁρθοδοξία, ἡ ὁποία ὑπάρχει ἐδῶ καί εἰκοσι αἰῶνες, ὡς ἡ ζῶσα πνοή, στό σῶμα τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Ἄν δέν ἦταν ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία ἀληθινή ἀξία καί τρόπος ὑπάρξεως γιά τούς Ἑλληνες, εἶναι ἀπολύτως βέβαιο ὅτι θά εἶχε πρό πολλοῦ ἀποβληθεῖ ἀπό αὐτούς ὡς πνευματικό ἀπόρριμμα, ὅπως ἀποβλήθηκε ἡ ἀρχαία θρησκεία, ὡς ἀπαξία, πρὶν ἀπό δύομισι χιλιάδες χρόνια!

τική υγεία και πού χρησιμοποιούνται για την αντιμετώπιση του άγνωστου, για θρησκευτική λατρεία, αλλά και για τόν έξορκισμό μιᾶς ἐπιδημίας, για τή γονιμοποίηση τῆς γῆς ἢ μιᾶς στείρας γυναίκας και για ὅ,τι ἄλλο ὁ ἄνθρωπος ἔνιωθε τήν ἀνάγκη νά ζητήσει ἀπό κάποια ἀνώτερη δύναμη»⁶. «Ἡ δραματοθεραπεία ἔχει συνθετικό χαρακτήρα» και «κινεῖται μεταξύ τῆς ἐπιστημονικῆς και τῆς παραδοσιακῆς αντιμετώπισης τῆς υγείας»⁷. «Βασίζεται στήν ἀντίληψη ὅτι τό θέατρο περιέχει ἐνδογενεῖς θεραπευτικές ιδιότητες»⁸, ἀλλά «σέ ἀντίθεση μέ τό θέατρο, ἡ δραματοθεραπεία δέν θέτει συνήθως στό ἐπίκεντρό της τήν παράσταση ἢ τή δημιουργική ἔκφραση»⁹. Ὑπάρχει μάλιστα σαφῆς διαφοροποίηση μεταξύ δραματοθεραπείας και θεάτρου. Ἄλλο πράγμα τό δράμα και ἄλλο ἡ δραματοθεραπεία. Ἡ δραματοθεραπεία ἀποτελεῖ μορφή ἐναλλακτικῆς ψυχοθεραπείας και στοχεύει μεταξύ ἄλλων «στήν ἀνάπτυξη τῶν δημιουργικῶν δυνατοτήτων πού βρίσκονται κρυμμένες στόν ἴδιο τόν ἀσθενῆ»¹⁰, κατά τόν ὀρισμό τῆς θεραπείας τοῦ Κάρλ Γιούνγκ¹¹. Σύμφωνα μέ σχετική ἔρευνα πού ἐκδόθηκε τό 1993, οἱ ἀρχές τοῦ Γιούνγκ θεωροῦνται ἀπό τούς δραματοθεραπευτές οἱ πιό σχετικές μέ τή δραματοθεραπεία¹². Ἄλλοι στόχοι τῆς δραματοθεραπείας εἶναι: ἡ «προσωπική ἀνάπτυξη», ἡ «αὔξηση τῆς αὐτοεκτίμησης» και ἡ ἀπομάκρυνση τῶν αἰσθημάτων «ἐνοχῆς και ἀνεπάρκειας πού δέν ἐπιτρέπουν [στόν ἄνθρωπο] νά

παίρνει ἀπό τούς ἄλλους, ἀλλά μόνο νά δίνει»¹³, ἡ καλλιέργεια τῆς «ἀγάπης τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τόν ἑαυτό του», «ἡ ἀνάπτυξη συναισθηματικῆς νοημοσύνης» κ. ἄ. Ἡ μέθοδος ἐφαρμόζεται σέ υγιεῖς ἀνθρώπους, ἀλλά και σέ ἐνήλικες και παιδιά μέ ἥπιες ἢ σοβαρές ψυχικές διαταραχές, σέ καρκινοπαθεῖς, σέ πάσχοντες ἀπό AIDS κ.τ.λ. Μάλιστα κάποιοι μιλοῦν ἀνοιχτά «για τή βαθύτερη πνευματική διάσταση πού μπορεῖ νά χαρακτηρίζει τή δραματοθεραπεία»¹⁴.

2. Ἡ ἐφαρμογή τῆς δραματοθεραπείας

Οἱ συνεδρίες τῆς δραματοθεραπείας εἶναι ἀτομικές ἢ ὁμαδικές -ὅπου μετέχουν συνήθως μέχρι 12 ἄτομα¹⁵- και γίνονται μέ συχνότητα μία φορά τήν ἐβδομάδα και διάρκεια συνήθως μέχρι 2 ὥρες τή φορά. Ἡ δραματοθεραπεία ἔχει εἰσαχθεῖ σέ νοσοκομεῖα, κέντρα ψυχικῆς υγείας, κέντρα ἀπεξάρτησης, δομές ἐπανένταξης, ἰδιωτικά θεραπευτικά κέντρα, γραφεῖα ψυχολόγων, χώρους ἀπεξάρτησης, ἰδιωτικά σχολεῖα, εἰδικά σχολεῖα· ἀκόμα σέ σεμινάρια ἐπιμόρφωσης ἐκπαιδευτικῶν, σέ «σεμινάρια αὐτογνωσίας» και σέ σεμινάρια πού γίνονται σέ ἐργασιακούς χώρους. Ταυτόχρονα τή βρίσκει κανεῖς στήν Ἑλλάδα σέ μεγάλα κέντρα Γιόγκα, σέ γνωστά παραθρησκευτικά κέντρα και σέ ἀποκρυσταλλικά φεστιβάλ.

Ἡ δραματοθεραπεία ἐφαρμόζεται ἀπό ψυχοθεραπευτές -ψυχολόγους και ψυχιάτρους- ἀλλά και ἀπό ἄνθρωπους ἄλλων εἰδικότητων, οἱ ὅποιοι ἔχουν λάβει ἐκπαίδευση στή δραματοθεραπεία. Σέ σύγγραμμα τῆς θεωρούμενης ὡς «μητέρας τῆς δραματοθεραπείας», διαβάζουμε ὅτι «οἱ δραματοθεραπευτές δέν χρειάζονται ψυχολογικές γνώσεις για νά κάνουν μιᾶ

6. <http://www.playtherapy.gr/frameset.html>

7. Ράνια Εὐδοκίμου-Παπαγεωργίου, ἔνθ. ἀνωτ., σ. 39.

8. www.dramatotherapy.gr/index.php/el/dramatotherapy/4--dramatotherapy

9. Phil Jones, ἔνθ. ἀνωτ., σ. 313.

10. αὐτόθι, σ. 34.

11. Για τόν Κάρλ Γιούνγκ βλ. πρωτοπρ. Εὐαγγέλου Γκανᾶ, Ὁ ἰδιότυπος θρησκευτικός ἐσωτερισμός τοῦ Κάρλ Γιούνγκ, Πρακτικά ἸΘ' Πανορθόδοξου Συνδιασκέψεως για θέματα αἰρέσεων και παραθρησκείας, Ε.Μ.Υ.Ε.Ε., 2008.

12. Phil Jones, ἔνθ. ἀνωτ., σ. 34.

13. Ράνια Εὐδοκίμου-Παπαγεωργίου, ἔνθ. ἀνωτ., σ. 86.

14. Phil Jones, ἔνθ. ἀνωτ., σ. 371.

15. Ράνια Εὐδοκίμου-Παπαγεωργίου, ἔνθ. ἀνωτ., σ. 128.

ψυχολογική διάγνωση»¹⁶. Νά τονιστεί ότι ακόμα και όταν η μέθοδος εφαρμόζεται από ψυχιάτρους, αυτό δεν την κάνει διαφορετική, διότι η μέθοδος είναι μία, παρά τά ποικίλα μοντέλα εφαρμογής της. Δηλαδή, παρά τις επιμέρους διαφοροποιήσεις στην εξάσκηση της μεθόδου, πού όπωσδήποτε υπάρχουν, τό υπόβαθρο και οί άξονες εφαρμογής της είναι τά ίδια. Έξάλλου, ανάμεσα στίς βασικές έννοιες τής δραματοθεραπείας είναι και «ή βιωμένη μεταφυσική έμπειρία»¹⁷.

3. Οί άπαρχές

Σέ σχετικά συγγράμματα διαβάζει κανείς ότι οί άπαρχές τής δραματοθεραπείας βρίσκονται στό σαμανισμό¹⁸. Τό ζήτημα τών άπαρχών άπασχόλησε και τήν ήμερίδα δραματοθεραπείας πού διοργανώθηκε τό 2009 από τήν «Ένωση Δραματοθεραπευτών και Παιγνιοθεραπευτών Έλλάδος», τό «Ίνστιτούτο Έκπαίδευσης στή Δραματοθεραπεία “ΑΙΩΝ”» και τόν Κλάδο «Τέχνη και Ψυχιατρική» τής Έλληνικής Ψυχιατρικής Έταιρείας. Πανεπιστημιακός καθηγητής, συνεργάτης του Ίνστιτούτου Δραματοθεραπείας, είπε μεταξύ άλλων στήν εισήγησή του σέ άκροατήριο ειδικών ψυχικής υγείας: «Ένα δεύτερο στοιχείο είναι τό ζήτημα τών άπαρχών. Πολύ συχνά βλέπουμε στίς δραματοθεραπευτικές πραγματείες νά γίνεται άναφορά, ανάμεσα σέ άλλα πράγματα, σέ μεγάλες παραδόσεις τών λαών του κόσμου. Μία από αυτές είναι ό σαμανισμός. Και έμπνέονται, μιμοῦνται, δανείζονται από αυτό πού καταγράφεται ως “σαμανιστική πρακτική” οί δραματοθεραπευτές, προτείνοντας νέες, κατάλληλες ... τεχνικές, πρακτικές κ.τ.λ.

16. Sue Jennings, Εισαγωγή στή Δραματοθεραπεία, Σαββάλας, 2005, σ. 178.

17. αυτόθι, σ. 27.

18. Susana Pendzik, “Dramatherapy as a form of modern shamanism”, The Journal of Transpersonal Psychology, 1988, 20:1, 81-92 κ. ά.

Τίθεται ένα θέμα λοιπόν εδώ. Ο σαμάνος, όταν ίερουργεί, θεραπεύει. Ο σαμανιστικός εκπαιδευτής δρώντας, πώς μεταφέρει τήν σαμανική τέχνη στήν προσπάθειά του νά άνοίξει δρόμους έμπνευσης και ένίσχυσης τής συνείδησης του θεραπευμένου και του ίδιου του του έαυτου; Είναι ένα θέμα τό όποιο για νά δώσει γόνιμες σκέψεις, θά πρέπει -όταν σκύβει κανείς πάνω στό σαμανισμό- νά άντιληφθεί κατά τό δυνατόν ποιά είναι ή σαμανική πραγματικότητα και πώς ό σαμάνος ίερουργεί στό πλαίσιο της και νά άναζητήσει, όχι άπλως κώδικες, γέφυρες ... για νά μεταφέρει τήν φαινομενολογική άντίληψη τής πραγματικότητας του σαμανικού στοιχείου σέ μία πραγματικότητα άλλη, σύγχρονη, επίκαιρη... Είναι ένα θέμα τό όποιο θά ήταν καλό νά μάς άπασχολήσει όχι μόνο γνωστικά».

4. Τό σκηνικό στήν Ελλάδα σήμερα

Στή δραματοθεραπεία χρησιμοποιούνται ως «θεραπευτικά μέσα» οί μύθοι, τά παραμύθια, οί τελετουργίες, ή κατασκευή ιστοριών, οί θεατρικοί ρόλοι, ή ζωγραφική, οί μάσκες κ. ά. Κάποιοι δραματοθεραπευτές διδάσκουν πώς «στήν παραδοσιακή ίατρική τών Ίνδουιστών ίερέων Ζέν έδιναν στους έκάστοτε άσθενείς παραμύθια κατά περίπτωση, για διαλογισμό και θεραπεία»¹⁹. Ορισμένοι δραματοθεραπευτές -όχι όλοι- κάνουν χρήση διαλογισμού στίς συνεδρίες τους. Άλλοι κάνουν σεμινάρια δραματοθεραπείας και παράλληλα σέ άλλο χρόνο και σεμινάρια γιόγκα. Μεγάλο κέντρο έκπαίδευσης στή δραματοθεραπεία υπό τή διεύθυνση ψυχιάτρου-δραματοθεραπευτή διοργανώνει ταυτόχρονα και σεμινάρια «ψυχοενεργητικής²⁰, Rolfing»²¹ κ.ά. Σέ σεμινάρια, βιωματικά

19. www.ekpse.gr/Symposium/lesxi.pdf

20. Η ψυχοενεργητική άνήκει στό χώρο τής παραψυχολογίας.

21. Νεοεποχίτικη έναλλακτική μέθοδος.

έργαστήρια και ημερίδες δραματοθεραπείας οι εκπαιδευόμενοι -ψυχολόγοι και λοιποί- ακολουθούν ασκήσεις αναπνοής, όραματισμού, διαλογισμού και μετέχουν σε αποκρυσταλλικές πρακτικές, οι οποίες συνδυάζονται με θεατρικές αναπαραστάσεις και στοιχειά ψυχολογίας. Στην ημερίδα δραματοθεραπείας του 2009 οι εκπαιδευόμενοι διδάχθηκαν ότι «ή δραματοθεραπεία αποτελεί ένα υπαρξιακό ταξίδι», ότι «ή προσευχή γίνεται θέατρο» κ. ά., ενώ σε προηγούμενο συνέδριο είχαν διδαχθεί ότι «χρειαζόμαστε τη δύναμη των θεών για να ανταπεξέλθουμε... στον πόνο, τό θάνατο· χρειαζόμαστε να φέρουμε τη δύναμη των θεών, του ό,τιδήποτε είναι πάνω από μας και πέρα από τον έλεγχο μας. Ένα ανθρώπινο όν δεν μπορεί να θεραπεύσει»²². Τό Μάιο του 2007 έλαβε χώρα τό «1ο Πανελλήνιο Συνέδριο Δραματοθεραπείας και Παιγνιοθεραπείας» στό Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο, υπό τήν Αιγίδα του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Άλληλεγγύης, του Υπουργείου Έθνικης Παιδείας και Θρησκευμάτων και του Υπουργείου Πολιτισμού. Στο τετραήμερο αυτό συνέδριο, στό όποιο μετείχε πλήθος ειδικών ψυχικής υγείας παρουσιάστηκε, μεταξύ άλλων, τό Μοντέλο της Υπερβατικής Δραματοθεραπείας, τό όποιο, όπως αναπτύχθηκε, «γεφυρώνει τήν ψυχοθεραπεία μέ τήν πνευματική αναζήτηση» και τό όποιο «άντλει γνώση κι εμπειρία απ' τή μία, από τά διάφορα ψυχοθεραπευτικά ρεύματα, κι απ' τήν άλλη από τήν Έσωτερική Παράδοση (Σαμανισμός, Έσωτερικός Χριστιανισμός, Σουφισμός, Βουδισμός Ζέν, Τολτέκοι, τελετουργίες διαφόρων λαών κ.ά.)»²³. Κατά τήν παρουσίαση αυτή, τονίστηκε ότι ή δραματοθεραπεία είναι ένιαϊος χώρος. Στο ίδιο συνέδριο ψυχία-

τροι, ψυχολόγοι, κοινωνικοί λειτουργοί και λοιποί μετείχαν και σε έργαστήρια βασισμένα στό σαμανισμό, τήν Έλληνική μυθολογία, τήν ψυχανάλυση και τό θέατρο²⁴, σε έργαστήριο μέ τίτλο «Τά έπτά ενεργειακά κέντρα και ή δραματοθεραπευτική τους προσέγγιση»²⁵ και σε άλλα έργαστήρια και διαλέξεις βασισμένα σε αποκρυσταλλικές μεθόδους ψυχοθεραπείας.

5. Παραδείγματα εφαρμογής τής δραματοθεραπείας

Όπως βλέπει κανείς στά ποικίλα σχετικά έντυπα και ιστοσελίδες, υπάρχει σήμερα μία μεγάλη προσφορά έργαστηρίων και βιωματικών σεμιναρίων δραματοθεραπείας. Συχνά είναι τά έργαστήρια διερεύνησης όνειρων, κατασκευής μάσκας και δημιουργίας μαντάλα, όλα μέσω δραματοθεραπείας. Σχετικά μέ τά όνειρα, ακολουθώντας τις ύποθέσεις του Freud και του Jung, οι δραματοθεραπευτές θεωρούν ότι υπάρχει ένα κρυφό περιεχόμενό τους τό όποιο αντιστοιχεί σε άπωθημένες επιθυμίες, φόβους, τραύματα κ.λπ., ενώ κάποιοι ισχυρίζονται ότι «κάποια όνειρα είναι κελεύσματα του πεπρωμένου κι ό Αναζητητής δεν έχει άλλη επιλογή παρά νά ψάξει και μέσα στον όνειρόκοσμο για τις ψηφίδες της Μαντάλα του»²⁶. Στα πλαίσια τής δραματοθεραπείας συζητούνται και παίζονται τά όνειρα πού βλέπουν οι άσθενείς, όποιο κι αν είναι τό περιεχόμενό τους. Παρενθετικά νά πούμε εδώ, ότι για τις παγίδες πού κρύβουν τά όνειρα έχουν μιλήσει οι Πατέρες τής Έκκλησίας, οι όποιοι και συνιστούν τή μή ένασχόληση των Χριστιανών μέ αυτά. Άλλα έργαστήρια χρησιμοποιούν τή μαντάλα -βουδιστικό σύμβολο πού χρησιμοποιείται στό

22. Από τήν εισήγηση του καθηγητή Ψυχολογίας Robert Landy στό «1ο Πανελλήνιο Συνέδριο Δραματοθεραπείας και Παιγνιοθεραπείας».

23. Από τό πρόγραμμα του άνωτέρω συνεδρίου, σ. 35.

24. αυτόθι, σ. 38.

25. αυτόθι, σ. 65.

26. www.dramatherapy.gr/wint09.html (έλήφθη τό χειμώνα 2009).

ΟΤΑΝ Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΜΑΣ ΜΠΛΕΧΤΕΙ ΣΤΑ ΠΛΟΚΑΜΙΑ ΤΗΣ ΑΙΡΕΣΗΣ¹

Άρθρο του «Dialogue Centre International»

Συμβουλές για τὰ μέλη τῆς οἰκογένειας. Τί μπορούμε νά κάνουμε;

«Τί μπορούμε νά κάνουμε»; Είναι μιά

1. Τό «Κέντρο Διαλόγου» (Dialogue Centre) είναι ὁ φορέας, πού παρέχει συμβουλές καί βοήθεια πρὸς τοὺς γονεῖς καί τὰ θύματα τῶν «νέων θρησκευτικῶν κινήσεων» στή Δανία καί σέ ἄλλες χῶρες. Ἡ ἐργασία του προσιδιάζει μέ τήν ἐργασία, πού πραγματοποιεῖται στή πλαίσια τῆς «Πανελληνίας Ἐνώσης Γονέων» (Π.Ε.Γ.) στή χώρα μας.

Τό παρόν κείμενο εἶναι μεταφρασμένο καί προσαρμοσμένο ἀπὸ τό <http://www.dc-international.org/>

ἐρώτηση πού συνήθως κάνουν γονεῖς, συγγενεῖς καί φίλοι ὅταν ἕνας δικός τους ἄνθρωπος προσχωρεῖ σέ μιά «νέα θρησκευτική κίνηση»² καί ἡ προσωπικότητά του

[index.php?option=com_content&view=article&id=1110:advice-for-family-members&catid=166:andre-publikationer&Itemid=44](http://www.dc-international.org/index.php?option=com_content&view=article&id=1110:advice-for-family-members&catid=166:andre-publikationer&Itemid=44)

2. Οἱ ὁργανώσεις αὐτές εἶναι γνωστές στό ἐξωτερικό σάν «νέες θρησκευτικές κινήσεις» (new religious movements), «θρησκείες τῆς νεότητος» (youth religions), «λατρεῖες» (cults) ἢ «σέκτες» (sects). Ἐπίσης, στή χώρα μας, σάν «γκουρουϊστικές ὁργανώσεις», «νεοφανεῖς αἰρέ-

διαλογισμό- «γιά δραματική καί τελετουργική θεραπεία». Ἐπίσης, γίνονται σεμινάρια πάνω στή «θεραπευτική ἀξιοποίηση τῶν τεσσάρων στοιχείων τῆς φύσης» καί πολλά ἐργαστήρια πού ἔχουν θέμα τήν κατασκευή καί τή χρήση μάσκας. «Στή δραματοθεραπεία ὁ θεραπευτής δουλεύει συχνά μέ μάσκες... Μέ τή χρήση τῆς μάσκας ὁ θεραπευόμενος ἔχει τή δυνατότητα νά ὑπερβεῖ τήν ἴδια του τήν ὑπαρξη, νά ἔρθει σέ ἐπαφή μέ ἕναν ἄλλο κόσμο ὅπου κυριαρχοῦν βαθιά κρυμμένα πάθη καί ἔνστικτα»²⁷. Στίς συνεδρίες μέ μάσκες, δέν ἀποκλείονται ἀπρόοπτα· μερικές φορές συναντᾶμε καί μάσκες πού ἀπεικονίζουν τό διάβολο.

Στή δραματοθεραπεία «δουλεύεται» καί ὁ θυμός. «Στή θεραπευτική διαδικασία ὁ μαθητευόμενος μαθαίνει νά ἀναγνωρίζει τό θυμό του, νά τόν κατανοεῖ καί νά τόν δέχεται. Ἐκπαιδεύεται νά τόν ἐκφράζει μέ

ἐποικοδομητικό τρόπο»²⁸! Αὐτό θεωρεῖται θεραπεία γιά τοὺς δραματοθεραπευτές καί λοιπούς ψυχοθεραπευτές. Χαρακτηρίζουν μάλιστα μύθο τό γεγονός ὅτι ὁ θυμός δέν εἶναι φυσιολογικός. Νά τονιστεῖ ἐδῶ ὅτι, σέ ἀντίθεση μέ τό χῶρο τῶν «ψυχοθεραπειῶν», στήν Ἐκκλησία γνωρίζουμε πρῶτον ὅτι ὁ θυμός εἶναι πάθος καί τὰ πάθη ξεριζώνονται -δέν τὰ ἀποδεχόμαστε, οὔτε τὰ ἐκφράζουμε «ἐποικοδομητικά»- καί δεύτερον ὅτι φυσιολογικός, ἤρεμος καί εὐτυχισμένος εἶναι μόνον ὁ ἄνθρωπος πού ἔχει ὑπερβεῖ τὰ πάθη του. Ἀλλοῦ διαβάζουμε γιά περίπτωση νεαροῦ ἄνδρα ὁ ὁποῖος μετά ἀπό πολύμηνη δραματοθεραπεία, ἡ ὁποία «ἐφαρμόστηκε μέ ἐπιτυχία», ἔφτασε στή «θεραπεία»: «εἶχε μάθει πλέον ... νά μὴ ντρέπεται νά κάνει ἔρωτα μέ ἕναν μεγαλύτερο ἄνδρα ... νά μπορεῖ νά τοῦ λέει "σ' ἀγαπῶ"»²⁹.

(Συνέχεια στό ἐπόμενο)

27. Ράνια Εὐδοκίμου-Παπαγεωργίου, ἔνθ.ἀνωτ., σ. 261.

28. αὐτόθι, σ. 183.

29. Robert Landy, Προσωπικότητα καί προσωπεῖο, Ἑλληνικά Γράμματα, 2001, σ. 167-168.

λλάζει. Ίσως ή διαφορά νά μήν είναι από τήν αρχή εμφάνης, αλλά και πάλι, ύπαρχει ή αίσθηση πώς κάτι παράξενο και επικίνδυνο εμφανίστηκε στή ζωή κάποιου. Τί μπορεί νά γίνει;

Μιλώντας γενικά, θά λέγαμε ότι δέν ύπαρχει μιά συγκεκριμένη απάντηση. Στή Δανία ύπαρχουν πολλές διαφορετικές και δραστήριες «νέες θρησκευτικές κινήσεις», και οί άνθρωποι πού προσχωρούν διαφέρουν μεταξύ τους τόσο ὥστε είναι δύσκολο νά βρεθεῖ μιά λύση, πού νά καλύπτει κάθε περίπτωση. Ἄν και δέν θά πρέπει νά παραγνωρίσουμε τίς διαφορές, ύπαρχουν ὅμως κάποιες γενικές κατευθύνσεις.

Τό βασικό πρόβλημα

Εἶναι λογικό νά ρωτήσῃ κανείς τό εμπλεκόμενο πρόσωπο –και τόν ἑαυτό του, πάνω στό ζήτημα αὐτό– γιατί ή νέα κίνηση τοῦ εἶναι τόσο γοητευτική; Τί εἶναι αὐτό πού τό ἑλκύει; Μήπως ἀπορρίπτοντας κάτι στή ζωή του, ἐμποδίστηκε νά ἀναπτύξῃ τήν προσωπικότητά του πλήρως; Συχνά ἀποδεικνύεται ὅτι τό βασικό πρόβλημα εἶναι ή ἔλλειψη γνώσεων πάνω σέ ζητήματα πίστεως.

Πολλοί σήμερα θεωροῦν ὅτι ή θρησκεία ἀνήκει στό παρελθόν. Κατά τήν ἐφηβεία τους ἴσως θεώρησαν τή Χριστιανική θρησκεία σάν ἕνα αὐτονόητο μέρος τῆς ζωῆς τους, ἀλλά ποτέ δέ βίωσαν τή θρησκεία μέ τρόπο ὀλοκληρωμένο. Ἐτσι, τά παιδιά τους μεγαλώνουν σέ ἕνα «θρησκευτικό κενό», ἀνίκανα νά κρίνουν τά θρησκευτικά φαινόμενα μέ ἕνα ὑγιές ἀλλά και κριτικό πνεῦμα. Ὅταν τά παιδιά ἐνηλικιωθοῦν, εἶναι ἀνίσχυρα ἀπέναντι στίς «γκουρουϊστικές ὀργανώσεις» και τίς «ἀποκρυσφιστικές σέκτες», μέ ἀποτέλεσμα νά προσχωρήσουν σέ μιά τέτοια ὀργάνωση, ἐφόσον ὑπάρξουν

σεως» ή «ἀποκρυσφιστικές σέκτες». Στήν ἀκραία τους μορφή χαρακτηρίζονται και σάν «καταστροφικές λατρεῖες» (destructive cults).

οί προϋποθέσεις, χωρίς τή δυνατότητα προειδοποίησης.

Τό πρῶτο πού χρειάζεται εἶναι μιά σωστή διαπαιδαγώγηση στή θρησκευτική διάσταση τῆς ζωῆς. Ἡ ἄγνοια τῆς πίστεως εἶναι τό ἴδιο λανθασμένη ὅσο και ή χωρίς προϋποθέσεις παράδοση. Τό νά εἶναι κανείς ἄνθρωπος σημαίνει, σέ μιά περίπτωση, ὅτι ἔχει ἀνάγκη θρησκείας, ἀλλά ὅπως κάποιος δέν μπορεί νά ἀγνοήσῃ τήν σεξουαλικότητά του ή νά τῆς παραδοθεῖ ἄνευ ὄρων, και ή θρησκευτική πλευρά ἑνός ἀνθρώπου χρειάζεται τίς κατάλληλες προϋποθέσεις γιά νά ἀναπτυχθεῖ σωστά κι ὄχι χωρίς συνείδηση. Ἡ ὑποταγή σέ μιά «νέα θρησκευτική ὀμάδα» συχνά εἶναι τό ἀποτέλεσμα τῆς ἀνυπαρξίας θρησκευτικῆς ζωῆς μέσα στήν οικογένεια. Καί ὅταν ἕνα πρόσωπο προσχωρήσῃ σέ μιά «σέκτα» ὁ διάλογος συχνά εἶναι ἀδύνατος. Δέν ὑπάρχει δυνατότητα συνεννόησης ἀνάμεσα στά δύο μέρη, μόνο διαπληκτισμοί μεταξύ τους. Ὁ μόνος τρόπος νά ἀποφευχθεῖ μιά παρόμοια κατάσταση εἶναι νά ἀντιμετωπιστεῖ ρεαλιστικά ή περίπτωση και νά διδαχθεῖ κανείς ἀπ' αὐτήν. Νά πληροφορηθοῦμε δηλαδή γιά τό τί σημαίνει θρησκεία και ποιές εἶναι οἱ προϋποθέσεις τῆς.

Εἶμαστε ὅτι πιστεύουμε

Πολλά συμμαρτυροῦν γιά τό ὅτι ή ταυτότητα ἑνός προσώπου σχετίζεται μέ τήν θρησκευτικότητά του, βέβαια, θρησκευτικότητά μέ τήν εὐρύτερη σημασία τῆς λέξης. Ἐπιγραμματικά, γίνεσαι αὐτό πού πιστεύεις. Μέ αὐτή τήν ὀπτική, ή λέξη «πιστεύω» δέν ἐκλαμβάνεται μέ τήν ἔννοια τῆς εὐπιστίας ή τῆς πεποιθήσεως –δέν γίνεσαι π.χ. φάντασμα ἐπειδή «πιστεύεις» στήν ὑπαρξη τῶν φαντασμάτων. Πίστη στή δική μας περίπτωση σημαίνει παράδοση ή ἐμπιστοσύνη σέ κάτι. Γιά νά ἐπικυρώσουμε λοιπόν τήν διατύπωση: γίνεσαι, βάσει τῆς

πίστης σου, αυτό που αποδέχεσαι κι αυτό που εμπιστεύεσαι.

Εάν δεν υπάρχει κάτι να αποδεχθείς ή να πιστέψεις σ' αυτό, ή ζωή είναι κενή και ανούσια και δεν έχει κανένα νόημα· δεν έχει κανένα σκοπό. Οί άνθρωποι μέσα στην απελπισμένη προσπάθειά τους να βρουν νόημα στη ζωή τους, είναι διατεθειμένοι να δεχτούν ότιδήποτε, και με οποιοδήποτε κόστος. Γιατί στη μακριά πορεία της ζωής, κανένας δεν μπορεί να υποφέρει τη σύγχυση ή οποία προκαλείται από την έλλειψη θρησκευτικών πεποιθήσεων. Αρνούμαστε να τό παραδεχτούμε, αλλά είναι ολοφάνερο πώς όλο και περισσότεροι άνθρωποι είναι ψυχικά διαταραγμένοι, επειδή δεν μπορούν να συμφιλιωθούν με την αμφιλεγόμενη θρησκευτικότητά τους. Έχουν χάσει την Χριστιανική τους ταυτότητα και είναι ανίκανοι να εννοήσουν τό νόημα της ζωής τους. Δεν έχουν σαφή προσανατολισμό. Μπορεί να απωθήσουν τό θέμα για λίγο στό βάθος του έαυτού τους, αλλά κάποτε αυτό δεν αρκεί πλέον, και τότε έρχεται ή κατάρρευση λόγω της έσωτερικής τους αστάθειας.

Όσο περίεργο κι αν φαίνεται, ελάχιστοι βρίσκουν τή λύση μέ τήν έπιστροφή στις Χριστιανικές τους ρίζες, ακόμη κι όταν ανακαλύπτουν ότι βρίσκονται μέσα σ' ένα καράβι που βυθίζεται. Αντιθέτως, τείνουν να παραδίνονται άνευ όρων σέ νόθες ψευδο-θρησκευτικές -ακραίες πολλές φορές- καταστάσεις μέ καταστροφικές συνέπειες. Οί άνθρωποι έχουν ανάγκη από ένα σκοπό στη ζωή, ένα σκοπό στόν οποίο να πιστεύουν, ένα σκοπό μέ τόν οποίο να ζούν, κάποιο τρόπο για να βρουν τόν προσανατολισμό τους· οί άνθρωποι έχουν ανάγκη να βάλουν τή ζωή τους μέσα στη σωστή προοπτική. Τότε πρόθυμα παραιτούνται από κάθε δυνατότητα κριτικής αίσθησης. Νέοι άνθρωποι, οί οποίοι έχουν

μιά ορθολογιστική, κριτική στάση απέναντι στην κοινωνία, μπορεί μέσα σέ ελάχιστες ώρες να παραδοθούν άνευ όρων σ' έναν γκουρού, ν' αφεθούν πειθήνια στά πόδια του, και να υποστούν κηρύγματα π.χ. αποκάλυπτου φασισμού, χωρίς καμία αντίδραση. Παραδίνονται στόν κύριο τους και αφέντη τους, πιστεύοντας ότι θά «βρουν τήν έσωτερική ειρήνη της καρδιάς τους», θά «έλέγξουν τήν διάνοιά τους» ή θά «έπιτύχουν μιά ανώτερη συνειδητότητα».

Τό Χριστιανικό Υπόβαθρο και τό τί μπορεί να συμβεί

Θά πρέπει κανείς να συμβιβαστεί μέ τήν κατάσταση, που είναι και ή αιτία του όλου προβλήματος. Τό πρόβλημα προέρχεται από τό υπάρχον «θρησκευτικό κενό». Οί σπασμωδικές προσπάθειες των «νεοφανών αίρέσεων» να καλύψουν τήν ανάγκη θρησκευτικότητας των ανθρώπων είναι μόνο ή μιά πτυχή του προβλήματος· κι ένα πρόβλημα δεν λύνεται μόνο μέ τόν έλεγχο των επιπτώσεών του.

Γιά τό σκοπό αυτό, τό θεμέλιο της Χριστιανικής πίστης θά πρέπει να ανακαλυφθεί ξανά. Τό όλο θέμα θά πρέπει να αντιμετωπιστεί μέ ειλικρίνεια. Πρέπει κανείς να συνειδητοποιήσει πώς έχασε τό σωστό δρόμο και τόν αληθινό του προσορισμό, γιατί απλά διάλεξε λανθασμένη πορεία. Όποτε, τό καλύτερο που έχει να κάνει θά ήταν να έπιστρέψει στό σημείο εκκίνησης.

Εάν ή υπερηφάνεια του ανθρώπου τόν έμποδίζει να πράξει αναλόγως ή υπάρχουν άλλοι λόγοι, που τόν αποτρέπουν να επανενταχθεί στην Χριστιανική του πίστη, μετά τήν προσχώρησή του σέ μία «νέα θρησκευτική κίνηση», τότε δύσκολα μπορεί να δοθεί βοήθεια στό πρόσωπο αυτό. Μπορεί να προληφθούν κάποιες συνέπειες, αλλά δεν είναι δυνατόν να έπιλυθεί τό βασικό πρόβλημα.

Τί μπορεί νά γίνει ἐδῶ καί τώρα; Ποιές εἶναι οἱ πιθανές συγκεκριμένες κινήσεις στήν παρούσα κατάσταση;

Υπάρχουν διάφορες ἀπαντήσεις καί διάφοροι τρόποι προσέγγισης στό ὄλο θέμα. Μερικές φορές ἀπελπισμένοι ἄνθρωποι ἀπάγουν τά παιδιά τους, τούς συγγενεῖς ἢ τούς φίλους τους ἀπό τίς «νέες θρησκευτικές κινήσεις» καί τούς «ἀποπρογραμματίζουν»³-δηλαδή τούς ὑποβάλλουν σέ πλύση ἐγκεφάλου μέ ἀντίστροφες διαδικασίες ἀπό αὐτές τῆς ὀργάνωσης μέ τήν ἐλπίδα ὅτι θά ἐπιστρέψουν στήν προηγούμενη φυσιολογική ζωή τους. Ὅμως τέτοιες διαδικασίες εἶναι σχετικά παράνομες καί ἀνήθικες κι ἐάν ὑπάρξει κάποια τύχη, τό θῦμα μιᾶς τέτοιας διαδικασίας μπορεῖ νά ἐπανέλθει στήν ἀρχή, πού ὑπῆρξε καί ἡ ἀφετηρία γιά τή δημιουργία τοῦ ὄλου προβλήματος. Τά ἀποτελέσματα μιᾶς τέτοιας μεθόδου δέν εἶναι μόνιμα καί πολλοί, πού ὑπέστησαν «ἀποπρογραμματισμό» ἐπιστρέφουν στή σέκτα ἀπό τήν ὁποία ἀπήχθησαν.

Τό «Κέντρο Διαλόγου» (Dialogue Centre) δέν υἱοθετεῖ παρόμοιες πρακτικές. Ἡ βοήθεια πρὸς τά θύματα τῶν «νέων θρησκευτικῶν κινήσεων» πρέπει νά παρέχεται μέ τήν δική τους συναίνεση καί ἐλεύθερη ἐπιλογή. Στήν πνευματική μάχη μόνο τά πνευματικά μέσα ἀποδίδουν. Ἡ πείρα μᾶς λέει ὅτι, στήν μακρά πορεία ἡ πληροφόρηση καί ἡ ἐπιχειρηματολογία εἶναι τά πιό ἀποτελεσματικά ὄπλα καί πάντοτε στή διάθεση γιά τά συγγενικά πρόσωπα ἐκείνων οἱ ὁποῖοι ἔχουν παγιδευτεῖ σέ μιᾶ «λατρεία».

3. Ἡ μέθοδος τοῦ «ἀποπρογραμματισμοῦ», πού ἐφαρμόζεται σέ κάποιες περιπτώσεις στό ἐξωτερικό, ἔρχεται σέ ἀντίθεση μέ τήν προσπάθεια ἐπανάστασης, πού ἡ Ἐκκλησία μας ἐφαρμόζει στήν Ἑλλάδα καί στό ἐξωτερικό. Γιά μᾶς, ἀπόλυτη προτεραιότητα ἔχει ἡ διατήρηση τοῦ αὐτεξουσίου, μέ τό ὅποιο ὁ Θεός προίκισε τόν ἄνθρωπο.

Τό Καθῆκον τῆς Οἰκογένειας. Πῶς καθοδηγοῦμε τούς συγγενεῖς τῶν θυμάτων

Τό «Κέντρο Διαλόγου» δέν ἐπιτρέπεται νά προσεγγίσει τό θῦμα ἀπευθείας. Ἐμεῖς δέν γνωρίζουμε τό θῦμα καί κατά συνέπεια δέν θά μπορούσε νά μᾶς ἐμπιστευτεῖ. Ἄρα οἱ συγγενεῖς τοῦ θύματος καλοῦνται νά ἀποκτήσουν γνώση σχετικά μέ τήν διδασκαλία τῆς «σέκτας», παρ' ὄλο πού αὐτό μπορεῖ νά τούς φαίνεται ἀπωθητικό. Πρόκειται ὁμως γιά τή σωτηρία ἑνός ἀνθρώπου.

Θά πρέπει νά ἐκφράζετε -ἐσεῖς, οἱ συγγενεῖς- τή γνώση πού ἀποκτήσατε στή συνομιλία σας μέ τό θῦμα. Θά σᾶς ἐκτιμήσει κατά βάθος γιά τό ἐνδιαφέρον καί τόν κόπο σας. Προσοχή, μή γίνετε ἀπαξιωτικοί ἢ προκλητικά εὐέξαπτοι μέ οἰονδήποτε τρόπο, παρ' ὄλο πού μπορεῖ νά δυσκολευτεῖτε νά πράξετε κάτι τέτοιο ἀκούγοντας ἀνοησίες καί φράσεις χωρίς νόημα, προερχόμενες ἀπό τίς διδασκαλίες τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς ὁμάδας, στήν ὁποία ἀνήκει τό θῦμα. Συνεχίστε νά ἐπιχειρηματολογεῖτε χωρίς νά συμβιβάζεστε, καί μήν ἐξοργισθεῖτε σέ καμία περίπτωση.

Τό Ἀδιέξοδο

Ἐν πρώτοις, μπορεῖ νά φαίνεται ὅτι ὑπάρχει ἀδιέξοδο στήν ἐπικοινωνία σας μέ τό θῦμα. Ὅμως μπορεῖτε νά τροφοδοτήσετε τό θῦμα μέ πληροφορίες. Δέν πρέπει νά ἐγκαταλείψετε τήν προσπάθεια, ἀλλά σταδιακά νά τροφοδοτεῖτε τό θῦμα μέ ἕναν ἀριθμό πληροφοριῶν κάθε φορά. Ἔτσι, σιγά, σιγά ἡ συνείδησή του θά ἔχει δεχθεῖ ἕνα σημαντικό ὄγκο πληροφόρησης, παρ' ὄλο πού πρὸς τό παρόν ὅλα μοιάζουν χαμένα. Κάποια μέρα, τό θῦμα θά βρεθεῖ σέ μιᾶ νέα κατάσταση· ἀργά ἢ γρήγορα θά βιώσει μιᾶ συναισθηματική κρίση, σάν ἀπώτελεσμα τῆς ἐμπλοκῆς του στή «λατρεία» ἢ τῆς σχέσης του μέ τόν γκουρού. Ὅταν συμβεῖ αὐτό, οἱ «ἀποθηκευμένες» πλη-

Η ΓΕΝΙΑ ΤΟΥ 1914;

τῆς κ. Άννας Μπουρδάκου,
μέλους τοῦ Π.Σ. τῆς Π.Ε.Γ.

Ἡ «γνωστή θρησκεία» τὴν ὁποία ἐκφράζει ὁ «πιστός καί φρόνιμος δούλος» ἀλλάζει συχνά τίς διδασκαλίες της, ὅταν παρουσιάζονται διάφορα προβλήματα τὰ ὁποῖα δυσχεραίνουν τό ἔργο τῆς ἐξουσίας της. Τό νέο θέμα πού ἦλθε στό προσκήνιο εἶναι παλαιό καί ἀσταθές. Πρόκειται γιά τὴν περίφημη «γενιά» τοῦ 1914.

Θεωροῦμε ἀπαραίτητο νά παρουσιαστοῦν καί παλαιότερα κείμενα τῆς ἐταιρίας -στά ὁποῖα ἐκήρυττε διαφορετικά γιά τὴν «γενιά»- καί νεώτερα ὥστε νά φανεῖ ἡ ἀσάθεια τοῦ «δούλου», γιά ἓνα τόσο σοβαρό θέμα τό ὁποῖο ἀφορᾷ τούς «μάρτυρες».

1948. «Ἔστω ὁ Θεός Ἀληθής», σελ. 258:
«Γραφικὴ προφητεία δείχνει ὅτι ἡ ἐπιστρο-

ροφορίες θά ἀποδώσουν: «Ἴσως νά εἶχαν δίκιο, σχετικὰ μέ ὅσα μου εἶπαν!», εἶναι πιθανόν νά σκεφθεῖ. Ἀλλά ἐάν δέν ἔχουμε τροφοδοτήσει τό θῦμα μέ ἀντίθετες πληροφορίες, τότε δέν θά ἔχει τὴν δυνατότητα νά ἀναπτύξει προσωπικὴ πρωτοβουλία ἀπεξάρτησης ἀπὸ τὴν ομάδα, ἀφοῦ δέν θά ἔχει ἀπὸ πού νά ἀντλήσει τὴ δύναμη γιά μιὰ τέτοια κίνηση.

Μέ ἀντίστοιχο τρόπο, μπορεῖτε νά ἐπενδύσετε στὴν ἀγάπη καί τὴν ὑπομονή. Τό θῦμα μπορεῖ νά συμπεριφέρεται πολὺ παράξενα καί δυσάρεστα στά μάτια σας, ἀλλά ποτέ μὴν τό ἀπορρίψετε. Σέ κάθε περίπτωση βεβαιωθεῖτε ὅτι γνωρίζει πῶς ἡ πόρτα σας εἶναι πάντοτε ἀνοιχτή. Ὅταν ἔρθει ἡ ὥρα, πρέπει νά εἶναι διαθέσιμη ἡ δυνατότητα ἑνὸς τηλεφωνήματος ἢ ἡ προσέλευσή του γιά στήριξη καί βοήθεια.

Τό «Κέντρο Διαλόγου» σᾶς βοηθάει νά ἀποκτήσετε τίς πληροφορίες πού χρειάζεστε. Στὴν οὐσία, τό «Κέντρο Διαλόγου» εἶναι αὐτὴ καθ' ἑαυτὴ ἡ πληροφορία πού ὑπάρχει σέ ὥρα ἀνάγκης γιά τό ἴδιο τό θῦμα. Γί' αὐτό θά ἔπρεπε νά τοῦ δοθεῖ ἡ διεύθυνση καί τό τηλέφωνο τοῦ «Κέντρου» μαζί μέ κάποιες πληροφορίες γιά τὴν ἐργασία καί τίς μεθόδους μας.

Μερικὲς φορές τὰ θῦματα ζοῦν μέσα στὶς «σέκτες» σάν σκλάβοι-φυλακισμένοι, ἔχοντας ὑπογράψει κάποιον «συμβόλαιον νομιμοφροσύνης» στὴν ομάδα, ἢ ἐπειδὴ χρωστοῦν τεράστια χρηματικὰ ποσὰ στὴν «λατρεία». Εἶναι σημαντικό νά ἐξηγήσουμε στό θῦμα πῶς μιὰ τέτοια κατάσταση δέν εἶναι νομικὰ δεσμευτικὴ γί' αὐτό. Οἱ νομικοὶ μας σύμβουλοι στό «Κέντρο Διαλόγου» –ἢ οἰοσδήποτε ἄλλος νομικός- δέν θά δυσκολευτεῖ καθόλου νά κηρύξει ἄκυρα ἀνάλογα χρέη.

Τό ἴδιο ἰσχύει καί μέ τούς «τελετουργικούς ὅρκους» πρὸς τὴν ομάδα. Αὐτοῦ τοῦ εἶδους ἡ ἐξαπάτηση εἶναι καθ' ὅλα ἀνήθικη, καί χωρὶς περαιτέρω τεκμηρίωση μπορεῖ νά ἀγνοηθεῖ ἐντελῶς ἐπειδὴ σπάνια τό θῦμα εἶναι ἐνήμερο γιά τό περιεχόμενο τῶν ὑποσχέσεων τίς ὁποῖες κλήθηκε νά δώσει.

Τέλος, χρειάζεται νά ἐπαναλάβουμε ὅτι εἶναι οἱ συγγενεῖς ἐκεῖνοι πού θά πρέπει νά ἐπιτελέσουν τό σημαντικότερο μέρος τῆς ἐργασίας. Αὐτός εἶναι ὁ πιό σωστός καί ἄμεσος τρόπος ἀντιμετώπισης. Μόνο τότε θά μπορεῖ κανεὶς νά ἐλπίζει σέ ἓνα καλύτερο μέλλον γιά τό θῦμα, ἀλλά καί γιά ὅλη του τὴν οἰκογένεια.

φή τῶν προφητῶν ὡς δικαίων ἀρχόντων τῆς γῆς, θά γίνη στό ἄμεσο προσεχές μέλλον, σ' αὐτή τή δική μας γενεά», Λουκᾶς ΚΑ' 25-32, ΙΓ' 28».

1967. «Ὁ Λόγος Σου Λύχνος...», σελ. 75: «Ποτέ μὴν παραβλέψετε τό γεγονός ὅτι αὐτή ἡ γενεά ἀντιμετωπίζει τήν ἐπικείμενη καταστροφή τῆς Βαβυλῶνος καθὼς καί τήν καταστροφή στόν Ἀρμαγεδδώνα».

Παρά τίς διδαχές τοῦ «δούλου» γιά τήν ἐπιστροφή τῶν προφητῶν, ὡς ἀρχόντων τῆς γῆς σ' αὐτήν τή «γενεά» ὅπως καί τήν ἀντιμετώπιση τῆς καταστροφῆς τῆς Βαβυλῶνος καί τοῦ Ἀρμαγεδδώνα, ὅλα αὐτά ἀπεδείχθησαν λόγια τοῦ ψευδοπροφήτη.

1968. «Ἡ ἀλήθεια πού ὀδηγεῖ στήν αἰώνια ζωή», σελ. 94: «Ματθ. ΚΔ' 34 ... ποιά γενεά ἐννοοῦσε; Ὁ Ἰησοῦς ἀναφέρθηκε ἀκριβῶς σέ ἄτομα πού θά ἔβλεπαν «πάντα ταῦτα», εἶναι τά γεγονότα πού ἔλαβαν χώρα ἀπό τό ἔτος 1914 καί ἐκεῖνα πού θά συμβοῦν ἀκόμη ὡς τό τέλος τοῦ πονηροῦ συστήματος. Ἄνθρωποι πού γεννήθηκαν ἔστω καί πενήντα χρόνια πρὶν δέν θά μπορούσαν νά ἴδουν «πάντα ταῦτα». Αὐτοί ἦλθαν ἐπί σκηνῆς, ἀφοῦ τά προειπωμένα γεγονότα ἦσαν ἤδη ἐν προόδῳ. Ἄλλ' ὑπάρχουν ἄνθρωποι πού ζοῦν ἀκόμη καί οἱ ὅποιοι ἦσαν ἀρκετά ἐνήλικοι ὥστε νά ἐνθυμοῦνται τά γεγονότα ἐκεῖνα. Αὐτή ἡ γενεά εἶναι τώρα ἀρκετά προχωρημένοι στά χρόνια».

Σελ. 95: «Υπάρχουν ἄνθρωποι πού ζοῦσαν τό 1914. Δέν θά παρέλθει ἡ γενεά αὐτή ἕως γίνωσι πάντα ταῦτα».

1968. «Ἐύπνα», 8-3-69, σελ. 14: «Ἀκόμη καί ἂν ὑποθέσωμε ὅτι, νέοι δέκα πέντε ἐτῶν θά ἦσαν ἀρκετά διορατικοί γιά νά κατανοήσουν τήν σπουδαιότητα τῶν συμβάντων τό 1914 αὐτοί οἱ νεαροί ἀκόμη τῆς «γενεᾶς ταύτης» θά ἦσαν σήμερα περίπου 70 ἐτῶν. Ὅστε ἡ μεγάλη πλειονότης τῆς γενεᾶς στήν ὁποία ἀναφέρεται ὁ Ἰησοῦς ἔχει ἤδη πεθάνει. Οἱ ἀπομένοντες πλησιάζουν πρὸς τό γῆρας.

Θυμηθῆτε ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶπε ὅτι τό τέλος τοῦ ἀσεβοῦς αὐτοῦ κόσμου θά ἤρχετο προτοῦ παρέλθῃ ἡ γενεά αὐτή. Αὐτό μᾶς λέει ὅτι τά ἔτη πού ἀπομένουν πρὶν ἔλθῃ τό προφητευθέν τέλος δέν μπορεῖ νά εἶναι πολλά».

1983. «Ἐνωμένοι στη Λατρεία», σελ. 169: «Προτού εκπνεύσει ἡ γενεά πού εἶδε τα γεγονότα του 1914, ὁ Θεός θά καταστρέψει τὸ Σατανικό σύμπαν».

1984. «Σκοπιά», 15-6-91, σελ. 7: «Δεν θέλει παρέλθει ἡ γενεά αὐτή εἰσὸς γείνωσι πάντα ταῦτα (Ματθ. ΚΔ' 33, 34). Ἐτσι μερικοὶ ἀπὸ τὴν γενεά ἐκείνων πού ἦσαν ζωντανοὶ το 1914 θά ζήσουν γιά νά δουν τὸ τέλος τοῦ παρόντος συστήματος πραγμάτων».

Ἔως ἐδῶ εἶναι κατανοητὴ ἡ διδασκαλία τῆς ὀργάνωσης, ὡς πρὸς τὴ «γενεά». Ἀπὸ τὰ κείμενα πού παρουσιάστηκαν ἡ διδασκαλία μιλοῦσε γιά τὴ γενεά τοῦ 1914. Ὅπως ὁμως διαβάσαμε, ὅλοι αὐτοὶ οἱ χρισμένοι καί ὑπερήλικες εἶναι ἐλάχιστοι, ἀλλὰ παρὰ τό ἐπεῖγον τοῦ κηρύγματος τῆς Σκοπιάς, αὐτοὶ πεθαίνουν καί ὁ Ἀρμαγεδδώνας δέν ἔρχεται. Ἐτσι ἀναγκάζεται ὁ «δούλος» σὲ ἀλλαγὴ, ὄχι ὁμως σαφῆ, ἀλλὰ διφορούμενη.

1995. «Σκοπιά», 1-11-95, σελ. 14, 15: «Ποιά λοιπόν “ἡ γενεά” σὴν ὁποία ἀναφερόταν τόσο συχνά ὁ Ἰησοῦς παρουσία των μαθητῶν του; Τι κατανόησαν ἐκεῖνοι ἀπὸ τὰ λόγια του “Αὐτὴ ἡ γενεά δὲν πρόκειται νὰ παρέλθει μέχρι νὰ συμβοῦν ὅλα αὐτά”; Ὅπως δὲ ἡποτε ὁ Ἰησοῦς δὲν παρέκκλινε ἀπὸ τὸν καθιερωμένο τρόπο με τὸν ὁποῖο ἐφάρμοζε με συνέπεια σὲ τὰς μάζες των συγχρόνων του, καθὼς καὶ σὲ τὸς “τυφλοὺς ὁδηγοὺς” τους, πού μαζί ἀποτελοῦσαν τὸ Ἰουδαϊκὸ ἔθνος. “Αὐτὴ ἡ γενεά” ἐζήσε ὅλη τὴν οδύνη πού προεῖπε ὁ Ἰησοῦς καὶ κατόπιν παρήλθε σὲ μια “μεγάλῃ θλίψῃ”...καὶ ἡ ὁποία ἐπληξε τὴν Ἱερουσαλήμ (Ματθ. ΚΔ' Δ' 1, 24). Τὸν πρῶτο αἰῶνα ὁ Ἰεχωβά ἐκρίνε τὸν Ἰουδαϊκὸ λαό. Τὰ μετανοημένα ἄτομα ... σώθηκαν ἀπὸ ἐκείνη τὴ “μεγάλῃ θλίψῃ”. Σὲ ἐπαλήθευση

των λόγων του Ιησού όλα όσα προφητεύθηκαν συνέβησαν, “ο ουρανός και η γη” του Ιουδαϊκού συστήματος πραγμάτων ολόκληρο το έθνος, με τους θρησκευτικούς ηγέτες του και την πονηρή κοινωνία των ανθρώπων του παρήλθε. Σήμερα, εγγύς είναι η ημέρα του Ιεχωβά η μεγάλη ... η οργή του θα ξεσπάσει πάνω στα θρησκευτικά πολιτικά και εμπορικά στοχεία του κόσμου ... καθώς την “πονηρή και μοιχαλίδα γενιά” των ημερών μας».

Σελ. 19: «Επομένως στην τελική εκπλήρωση της προφητείας του Ιησού, σήμερα, η έκφραση “αυτή η γενιά” προφανώς αναφέρεται στους ανθρώπους της γης οι οποίοι βλέπουν το σημείον της παρουσίας του Χριστού αλλά δεν διορθώνουν τις οδούς τους».

Σελ. 20: «Κανένας άνθρωπος δεν μπορεί να πει τότε θα έρθει αυτό το τέλος, αλλά γνωρίζουμε ότι το τέλος “αυτής της γενιάς” των πονηρών ανθρώπων θα έρθει όταν θα έχει δοθεί σε βαθμό που ικανοποιεί τον Θεό, η μαρτυρία «ως το πιο απομακρυσμένο μέρος της γης».

1997. «Σκοπιά» 1-5-97, σελ. 29: «Όπως εξήγησε η Σκοπιά την 1-11-95, ότι ο Ιησούς εφάρμοσε την φράση “αυτή η γενιά” στους άσεβεις συγχρόνους του (Ματθ. ΙΑ΄ 7, ΙΣΤ΄ 19 κ. ά)».

Υπό αυτή την έννοια δεν επρόκειτο για περιγραφή μιᾶς καθορισμένης χρονικής περιόδου ή όποια άρχισε σέ κάποια συγκεκριμένη ήμερομηνία.

Η νέα αυτή διδαχή τῆς Σκοπιάς, είναι τελείως διαφορετική. Όπως διαβάσαμε δεν αναφέρει πλέον για τό 1914 και την γενιά του, αλλά για κάθε πονηρή και μοιχαλίδα γενιά, ή όποια αναφέρεται για «άνθρωπους οί όποιοι βλέπουν τό σημείον τῆς παρουσίας τοῦ Χριστοῦ, αλλά δέν διορθώνουν τίς οδούς τους». Επίσης προσθέτει ότι ο Ιησούς «εφάρμοσε τήν φράση “αυτή ή γενιά” στους άσεβεις συγχρόνους του...» και

όχι μιᾶς καθορισμένης περιόδου χρόνου μέ συγκεκριμένη ήμερομηνία. Προς κατοχύρωση τοῦ συγκεκριμένου θέματος, μᾶς παραπέμπει στά εδάφια τοῦ Ματθαίου ΙΑ΄ 7 καί ΙΣΤ΄ 19. Όμως στό εδάφιο ΙΑ΄ 7 ο Ιησοῦς Χριστός όμιλεῖ για τόν Ἰωάννη τόν Βαπτιστή καί τό έργο του, επαινώντας αὐτόν. Στό έπόμενο εδάφιο τοῦ Ματθαίου από ΙΣΤ΄ 13 έως 19, ο Ιησοῦς ρωτᾷ τούς μαθητές Του τί λέγει ο λαός για Ἐκεῖνον καί τί πιστεύουν οί μαθητές Του.

Στήν απάντηση τοῦ Πέτρου ότι «Σύ εἶσαι ο Χριστός ο Υἱός τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος», ο Ιησοῦς απαντᾷ, ότι ἐπ’ αὐτῆς τῆς όμολογίας πίστεως (τοῦ Πέτρου) θά οἰκοδομήσει τήν Ἐκκλησία Του.

2008. «Σκοπιά 15-2-08 (εσωτερική) σελ. 24: «Ο Ιησούς εἶπε ότι οι μαθητές του οι οποίοι επρόκειτο σύντομα να χριστούν μ’ άγιο πνεύμα ήταν αυτοί που θα μπορούσαν να βγάλουν συμπεράσματα όταν θα έβλεπαν “όλα αυτά να συμβαίνουν”. Άρα αναφερόταν στους μαθητές του όταν έκανε τη δήλωση: “Αυτή η γενιά δεν πρόκειται να παρέλθει μέχρι να συμβούν όλα αυτά”... Ως τάξη, αυτοί οι χρισμένοι αποτελούν την σύγχρονη “γενιά” της σημερινής εποχής η οποία δεν θα παρέλθει “μέχρι να συμβούν όλα αυτά”».

2008. «Σκοπιά» 15-4-08 (εσωτερική) σελ. 29: «Σε ποιά “γενιά” αναφερόταν ο Ιησούς στα λόγια του, που είναι καταγεγραμμένα στο εδάφιο Ματθ, 24:23; Ο Ιησούς χρησιμοποίησε συχνά αυτή τη λέξη “γενιά” με αρνητική έννοια όταν απευθύνετο σε πονηρούς ανθρώπους ή μιλούσε σχετικά με αυτούς, αλλά δεν έκανε κάτι τέτοιο στην περίπτωση που απευθύνθηκε στους μαθητές του οι οποίοι επρόκειτο να χριστούν σύντομα με άγιο πνεύμα... Άρα ο Ιησούς... αναφερόταν στους χρισμένους ακολούθους του, τόσο σε σχέση με την εφαρμογή που είχαν τα λόγια του τον πρώτο αιώνα, όσο και σε σχέση με την σύγχρονη εφαρμογή».

Στήν «Σκοπιά» τῆς 15-2-08 καί τῆς 15-4-08 ἡ ἐπιλογή γιά τό ποιά εἶναι ἡ «γενιά» ἐμφανίζεται διφορούμενη. Ὁ Ἰησοῦς ἄλλοτε ἀναφερόταν μέ ἀρνητική ἔννοια γιά τούς πονηρούς καί ἄλλοτε εὐμενῶς γιά τούς ἀκολούθους του, γιά νά καταλήξει ὅτι ἀναφερόταν στούς χρισμένους ἀκολούθους Του. Ἡ ἔταιρία ἐν ὀλίγοις ἐπανερχεται στήν γενιά τῶν «χρισμένων». Ἔτσι ἐξηγεῖται καί ἡ αὐθαίρετη αὐξηση τοῦ ὑπολοίπου τῶν «χρισμένων», ὅπως καί τό ἀνοιγμα τῆς θύρας γιά τήν οὐράνια βασιλεία καί ὅλα τά ἄλλα μυθεύματα τοῦ «δούλου» σχετικά μέ «τό ὑπόλοιπο». Ἔως ὅτου ἦλθε ἡ ὥρα νά λάμψει τό «νέο φῶς».

2010. «Σκοπιά» 15-4-2010 σελ. 8: «Εμεῖς πρέπει νά συμβαδίζουμε πλήρως με τον εξελισσόμενο σκοπό του Θεού. Οι προοπτικές μας για τη ζωή στο μέλλον εξαρτώνται από την εκπλήρωση αυτού του Σκοπού».

Σελ. 10: «το ἅγιο πνεῦμα δρα φέροντας στο φως Γραφικές ἀλήθειες (Παρ. 4:18) "Ὁ πιστός καί φρόνιμος δούλος" χρησιμοποιοῦν ἐπί μακρόν αὐτό το περιοδικό ὡς τον κύριο ἀγωγό γιά νά διαχέει το αυξανόμενο φως (Ματθ.24:45). Γιά παράδειγμα, σκεφτεῖτε τήν κατανόηση που ἔχουμε σχετικά με ἐκείνους οἱ ὁποῖοι ἀποτελοῦν "αὐτή τή γενιά", γιά τήν ὁποία μίλησε ὁ Ἰησοῦς (Ματθ. 24:32-34). Σε ποιά γενιά ἀναφερόταν; Το ἀρθρο "Ἡ Παρουσία του Χριστοῦ Τι Σημαίνει γιά Εσάς", ἐξηγοῦσε ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἀναφερόταν, ὄχι στους πονηρούς, ἀλλά στους μαθητές του, οἱ ὁποῖοι ἐπρόκειτο σύντομα νά χριστοῦν με ἅγιο πνεῦμα. Οἱ χρισμένοι ἀκόλουθοι τοῦ Ἰησοῦ, τόσο στον πρῶτο αἰῶνα ὅσο καί στις ἡμέρες μας, θα ἦταν ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι, ὄχι μόνον θα ἐβλεπαν το σημεῖο, ἀλλά θα διέκριναν καί τή σημασία του ὅτι ὁ Ἰησοῦς πλησιάζει, εἶναι στήν πόρτα».

«Τί σημαίνει αὐτή ἡ ἐξήγηση γιά μᾶς; Μολονότι δέν μπορούμε νά ὑπολογίσουμε τήν ἀκριβῆ διάρκεια "αὐτῆς τῆς γενιάς",

χρειάζεται νά ἔχουμε ὑπόψη ὀρισμένα πράγματα ὅσον ἀφορᾷ τή λέξη "γενιά": Συνήθως ἀναφέρεται σέ ἀνθρώπους διαφόρων ἡλικιῶν τῶν ὁποῖων οἱ ζωές διασταυρώνονται χρονικά στά πλαίσια μιᾶς συγκεκριμένης χρονικῆς περιόδου, δέν εἶναι ὑπερβολικά μεγάλης διάρκειας, καί ἐπίσης ἔχει τέλος. (Ἐξοδος 1:6). Πῶς λοιπόν πρέπει νά κατανοήσουμε τά λόγια τοῦ Ἰησοῦ σχετικά μέ "αὐτή τή γενιά"; Ὁ Ἰησοῦς προφανῶς ἐννοοῦσε ὅτι οἱ ζωές τῶν χρισμένων οἱ ὁποῖοι εἶδαν τήν ἔναρξη τοῦ σημείου τό 1914 θά διασταυρώνονταν χρονικά μέ τίς ζωές ἄλλων χρισμένων οἱ ὁποῖοι θά ἐβλεπαν τήν ἔναρξη τῆς μεγάλης θλίψης. Αὐτή ἡ γενιά εἶχε ἀρχή καί ἀσφαλῶς θά ἔχει τέλος».

2010 «Σκοπιά» 15-6-10 (εσωτερική) σελ. 5: «Ἐκθεση ἀπό τήν ετήσια συνέλευση των μαρτύρων του Ἰεχωβά στο Νιου Σίτυ του Νιου Τζέρσεϋ των Η. Π. Α τῆς 3ης Οκτωβρίου 2009.

Ὁ Τζον Μπαρ ἐκφώνησε τήν τρίτη καί τελική ομιλία, στήν ὁποία ἐξήγησε τήν παραβολή του Ἰησοῦ γιά το σιτάρι καί τα ζιζάνια (Ματθ. 13: 24-30, 38, 43). Αὐτή ἡ παραβολή ἀναφέρεται σε ἕναν "θερισμό"... κατά τήν διάρκεια του ὁποῖου συνάγονται οἱ γιοι τῆς "βασιλείας"

Ὁ ἀδελφός Μπαρ κατέστησε σαφές ὅτι αὐτή ἡ σύναξη δέν θα συνεχιζόταν ἐπ' ἀπειρον. Ἀναφέρθηκε στο ἐδάφιο Ματθαῖος 24:23, το ὁποῖο λέει "Αὐτή ἡ γενιά δέν πρόκειται νά παρέλθει μέχρι νά συμβοῦν ὅλα αὐτά". Διάβασε δύο φορές το παρακάτω σχόλιο: "Ὁ Ἰησοῦς προφανῶς ἐννοοῦσε ὅτι οἱ ζωές των χρισμένων οἱ ὁποῖοι εἶδαν τήν ἔναρξη του σημείου το 1914 θα διασταυρώνονταν χρονικά με τίς ζωές ἄλλων χρισμένων οἱ ὁποῖοι θα ἐβλεπαν τήν ἔναρξη τῆς μεγάλης θλίψης". Δέν γνωρίζουμε τήν διάρκεια "αὐτῆς τῆς γενιάς" ἀλλά περιλαμβάνει τίς δύο αὐτές ομάδες των ὁποῖων οἱ ζωές διασταυρώνονται. Ἀν

και οι χρισμένοι διαφέρουν όσον αφορά την ηλικία, τα μέλη των δύο ομάδων που συνθέτουν την γενιά έχουν ζήσει ταυτόχρονα για κάποιο διάστημα στη διάρκεια των τελευταίων ημερών. Πόσο παρηγορητικό είναι να γνωρίζουμε ότι οι νεώτεροι χρισμένοι που έχουν ζήσει ταυτόχρονα με τους ηλικιωμένους χρισμένους οι οποίοι διέκριναν το σημείο όταν έγινε φανερό από το 1914 και έπειτα, δεν θα πεθάνουν όλοι προτού αρχίσει η μεγάλη θλίψη».

Όλες τις προηγούμενες διδαχές για την «γενιά» ή «Σκοπιά» τις καταργεί. Μέ την συνηθισμένη τακτική του έκφοβισμού τῶν ὀπαδῶν, ἡ ἔταιρία κηρύττει, ὥστε νά δεχθοῦν τήν νέα «ἀλήθεια» ὅτι: Πρέπει νά συμβαδίζουμε μέ τόν ἐξελισσόμενο σκοπό τοῦ Ἰεχωβά, διότι τό μέλλον μας γιά ζωή ἐξαρτᾶται ἀπό τήν ἐκπλήρωση αὐτοῦ τοῦ σκοποῦ. Τό δέ ἀύξανόμενο φῶς διαχέεται μέσω τοῦ περιοδικοῦ αὐτοῦ («Σκοπιά») τό ὅποιο εἶναι ὁ «ἀγωγός» τῶν Γραφικῶν ἀληθειῶν τίς ὁποῖες κηρύττει ὁ «δοῦλος».

Ὡστε λοιπόν ἡ ἀπάντηση γιά τό φλέγον θέμα τῆς «γενιάς» εἶναι ἡ λάμπουσα ἀλήθεια. Τήν εὐθύνη τήν ἀποδίδει ὁ «δοῦλος» στόν Ἰησοῦ Χριστό ἐμμέσως ἀλλά σαφῶς, ἐφόσον ὁ Ἰησοῦς ἐπί σειρά ἐτῶν ἀναφερόταν στή «γενιά» τοῦ 1914, ὅπως διαβάσαμε προηγουμένως, κατόπιν πάλι ὁ Ἰησοῦς ἐννοοῦσε κάθε πονηρή καί μοιχαλίδα «γενεά». Ἀλλάζει πάλι ἄποψη καί τώρα ἀναφέρεται στούς πονηροῦς Ἰουδαίους μέ ἀρνητική ἔννοια, ἀλλά συγχρόνως καί στούς μαθητές Του, οἱ ὁποῖοι ἐπρόκειτο νά χριστοῦν μέ Ἅγιο Πνεῦμα. Ἡ «γενιά» λοιπόν εἶναι οἱ χρισμένοι μαθητές τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τόσο τόν πρῶτο αἰῶνα, ὅσο καί στίς ἡμέρες μας.

Ὅμως, οἱ «χρισμένοι» «μάρτυρες» τοῦ Ἰεχωβά δέν ἔχουν καμμία σχέση μέ τούς Ἀποστόλους λόγω ἔλλειψης ἀποστολικῆς

διαδοχῆς. Ἐμφανίστηκαν ξαφνικά κατά τά τέλη τοῦ 19ου αἰῶνος. Οἱ «χρισμένοι» τῆς Σκοπιᾶς, μόνοι τους ἀποκτοῦν τό «χρίσμα» μέ τόν γνωστό ἔταιρικό τρόπο. Κάθε ἕνας ἀκούει τό Ἅγιο Πνεῦμα νά τοῦ ψιθυρίζει στό αὐτί: «Ἐσύ εἶσαι υἱός τῆς βασιλείας, ἀδελφός τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ μέ προορισμό τήν οὐράνια ζωή. Καλεῖσαι νά γίνεις συμβασιλεύς, συνιερεύς, συγκυβερνήτης μέ τόν Ἰησοῦ Χριστό, ἀνήκεις στούς 144.000 ἁγίους».

Κι ἕνα παράδειγμα ἀπό τά πολλά ὡς πρὸς τήν ἐγκυρότητα αὐτῆς τῆς ἐκλογῆς τῶν «ἀγίων» τῆς Σκοπιᾶς.

1993 «Διαγγελεῖς τῆς Βασιλείας», σελ. 90, 91: «Τό ἀπόγευμα τῆς 13-1-42, πέντε μέρες μετά τόν θάνατο τοῦ Ρόδερφορντ, ὅλα τα μέλη καί τῶν δύο σωματείων συνεδρίασαν στό Μπέθελ τοῦ Μπρούκλιν. Ὁ ἀντιπρόεδρος τῆς ἔταιρίας Νάθαν Ο. Νόρ εἶχε προτείνει νά ζητήσουν θεϊκή σοφία μέσω προσευχῆς καί στοχασμοῦ... Ἡ συνεδρίαση ἄρχισε μέ προσευχή... καί μέ προσεκτική ἐξέταση τῶν πραγμάτων, ἐκλέχθηκε ὁμόφωνα πρόεδρος... ὁ Νόρ καί ἀντιπρόεδρος ὁ 30χρονος Χάντεν Κ. Κόβινκτον, ὁ δικηγόρος τῆς Ἐταιρίας. Τόν Σεπτέμβριο τοῦ 1945 ὁ ἀδελφός Κόβινκτον προσφέρθηκε ἐκούσια νά πάψει νά ὑπηρετεῖ ὡς ἀντιπρόεδρος... ἐξηγώντας ὅτι ἐπιθυμοῦσε νά συμμορφωθεῖ μέ αὐτό πού τότε κατανοοῦσαν, πῶς ἦταν θέλημα τοῦ Ἰεχωβά γιά ὅλα τά μέλη τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου νά εἶναι χρισμένοι... ἐνῶ ἐκεῖνος δήλωνε ὅτι ἀνῆκε στά "ἄλλα πρόβατα"».

Ἐπί τρία χρόνια ὁ Κόβινκτον ἐθεωρεῖτο «χρισμένος» καί μάλιστα ἐκλεγμένος μέ θεϊκή σοφία. Τώρα λοιπόν μάθαμε ἀπό τήν «Σκοπιά» τί εἶναι «γενιά»: Οἱ ὑπερήλικες τῶν 100 καί πλέον ἐτῶν ἀποτελοῦν μία γενιά μαζί μέ τούς σημερινούς νέους, τά παιδιά τους καί τά ἐγγόνια τους· ἀρκεῖ ὅτι γνωρίστηκαν μεταξύ τους.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ - ΣΧΟΛΙΑ

ΣΑΗΕΝΤΟΛΟΓΙΑ,
Η «ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗ»¹

Ζευγάρι Αμερικανών, πού από έφηβοι υπήρξαν Σαϊεντολόγοι, έφεραν τήν υπόθεσή τους στά δικαστήρια, ισχυριζόμενοι πώς όσο υπήρξαν όπαδοί τής όργάνωσης χρησιμοποιήθηκαν σάν σκλάβοι.

Ό Μάρκ Χέντλντ καί ή σύζυγός του Κλέαρ, ανήκαν στή «Θαλάσσια Όργάνωση» (Sea Org), τό πιό σκληρό τμήμα τής Σαηεντολογίας. Μέλη αυτού του τμήματος υπογράφουν όρκο νομιμοφροσύνης για ένα δισεκατομμύριο χρόνια (sic), υποσχόμενοι να μην αποκτήσουν παιδιά και ζουν και εργάζονται σε κοινόβια. Τό ζεύγος ισχυρίστηκε, πώς τους υποχρέωναν να εργάζονται σχεδόν ασταμάτητα, είκοσι ώρες τήν ημέρα και ή κ. Χέντλντ δήλωσε πώς έξαναγκάστηκε να κάνει έκτρωση.

Πολλές από τις ανεπίσημες εκθέσεις είναι σχεδόν πανομοιότυπες με αυτές ενός άλλου πρώην μέλους τής Θαλάσσιας Όργάνωσης, του Ίρλανδου Τζών Ντούιγκναν, πού τον προηγούμενο χρόνο ήταν ένας από τους εισηγητές σε συνέντευξη Τύπου τής «Επιτροπής για τήν Επιβίωση τής Οικογένειας» (The Family Survival Trust). Όπως και ή οικογένεια Χέντλντ, ό Τζών Ντούιγκναν έζησε στο «Συγκρότημα», τό περιφραγμένο «στρατόπεδο ασφαλείας» των 500 στρεμμάτων τής όργάνωσης, έξω από τό Λός Άντζελες, απ' όπου επιχείρησε μία δραματική απόδραση μετά από 22 χρόνια. Ό Ντούιγκναν έζησε επίσης στο Σαϊντ Χίλ (Saint Hill), τό Βρετανικό Άρχηγείο τής Σαηεντολογίας κοντά στο Άνατολικό

Γκρήνστέντ, στο Σάσεξ. Στο βιβλίο του με τίτλο, «Τό Συγκρότημα» (The Complex), έξι-στορει τις έμπειρίες του.

Ό Μάρκ Χέντλντ έχει περιγράψει τή συνάντησή του με τον κινηματογραφικό άστέρα και Σαηεντολόγο Τόμ Κρούζ. Αναφέρει ότι τό 1990 ό ήθοποιός για τρεις εβδομάδες τον προπονούσε στο πρόγραμμα «Ρουτίνες Έκπαίδευσης Άνώτερης Κατήχησης» (upper indoctrination training routines). Όπως δήλωσε στή Νεοϋρκέζικη έφημερίδα The Village Voice, για άτέλειωτες ώρες ό Κρούζ τον διέταζε να μιλάει σ' ένα βιβλίο, ένα μπουκάλι ή ένα σταχτοδοχείο. «Λές στο σταχτοδοχείο "κάθησε" σ' εκείνη τήν καρέκλα και μετά τοποθετείς ό ίδιος τό σταχτοδοχείο σε μία καρέκλα». Η εκπαίδευση αυτή υποτίθεται πώς «άποκαθιστά τήν ανθρώπινη έξουσία επάνω στα αντικείμενα».

Έχοντας άφιερώσει τή μισή ζωή του στή Σαηεντολογία, ό Μάρκ Χέντλντ άρχισε ν' αναρωτιέται τί έκανε εκεί κερδίζοντας 39 σέντς τήν ώρα δουλεύοντας στή μαζική παραγωγή κασσεττών τής όργάνωσης προς 75 δολάρια τή μία. Ό Χέντλντ είχε ζήσει στο «Συγκρότημα» τής Σαηεντολογίας στήν Καλλιφόρνια, κάτω από 24ωρη έπιτήρηση, με όνομαστικό προσκλητήριο τρεις φορές τήν ημέρα και με λογοκρισία τής άλληλογραφίας του. Οί «φρουροί ασφαλείας» τής Σαηεντολογίας τον καταδίωξαν όταν προσπάθησε να αποδράσει.

Πιστεύεται ότι ή Σαηεντολογία θά ύφιστατο μεγάλο πλήγμα χωρίς τήν κινητήρια δύναμή της, τή Θαλάσσια Όργάνωση. Ό Μάρκ Χέντλντ ανέφερε, ότι ή όργάνωση τρομοκρατήθηκε με τήν προοπτική τής άπόπειρας νέων άποδράσεων μελών της.

Τό ζεύγος Χέντλντ ζητάει από τήν όργάνωση τήν καταβολή υπερωριών, οί όποίες

1. FAIRnews, August 2010. σ. 5. (Άρθρο από τήν έφημερίδα, The Sunday Times, 7 Μαρτίου 2010 & Russell Miller, Bare-Faced Messiah).

σύμφωνα με τό δικηγόρο τους ανέρχονται στό ύψος του 1.000.000 δολλαρίων (660.000 λίρες) γιά τόν καθένα.

Ἡ Σαηεντολογία ἀρνήθηκε ὅλες τίς κατηγορίες, ἰσχυριζόμενη ὅτι οἱ ἐνάγοντες ψεύδονταν, κινούμενοι ἀπό ἀπληστία. Ἐν τούτοις, ὁ Καλιφορνέζος δικηγόρος τοῦ Χέντλν, Μπάρου Βάν Σίκλ, δήλωσε ὅτι «αὐτή ἡ ὑπόθεση στοχεύει στή δημιουργία νομικοῦ καθεστώτος. Δέν κινήσαμε τήν διαδικασία γιά νά κερδίσουμε μιά περιουσία ὑπέρ τῶν Χέντλν... Ἡ ἰδέα ἦταν, πώς ἂν μπορούσαμε νά ὑποχρεώσουμε τούς Σαηεντολόγους νά συμμορφωθοῦν μέ τήν Ἐργατική Νομοθεσία, οἱ ἄνθρωποι θά μπορούσαν νά κοιμοῦνται πιό ἤσυχοι τή νύχτα, νά ἔχουν κάποια χρήματα στίς τσέπες τους καί νά μὴν ἐλέγχονται τόσο εὐκόλα ἀπό τήν ὀργάνωση».

Ἡ κύρια ἀκροαματική διαδικασία δέν θά ξεκινήσει πρῖν τόν Ἰανουάριο, ἀλλά ἤδη ἕνας δικαστής στό Λός Ἄντζελες ἔχει ἀπορρίψει μέρος τῆς μηνυτήριας διεκδίκησης τῆς κ. Χέντλν. Ὁ συγκεκριμένος δικαστικός συντάχθηκε μέ τόν ἰσχυρισμό τῆς Ὄργάνωσης, ὅτι ἡ κ. Χέντλν δέν δικαιούται νά ἔχει μισθολογικές ἀπαιτήσεις, ὡς μέλος θρησκευτικοῦ δόγματος.

Ἐν τούτοις, ὁ κ. Βάν Σίκλ δήλωσε ὅτι ἡ δικαστική ἀπόφαση δέν ἀποφάνθηκε γιά δύο σοβαροῦς ἰσχυρισμούς, τόν ἐξαναγκασμό τῶν μελῶν τῆς Θαλάσσιας Ὄργάνωσης στίς ἐκτρώσεις καί τήν ἐξαναγκαστική ἐργασία.

Ἡ ὀργάνωση, πού ἰδρύθηκε τό 1954 ἀπό τόν Ἀμερικανό συγγραφέα μυθιστορημάτων ἐπιστημονικῆς φαντασίας Λ. Ρόν Χάμπαρντ, εἶναι ἀναγνωρισμένη στίς Η.Π.Α. ὡς θρησκεία, παρά τό γεγονός ὅτι τόν Ἰούλιο τοῦ 1977, 134 πράκτορες τοῦ F.B.I. εἰσέβαλαν στό γραφεῖα τῆς στό Λός Ἄντζελες καί στήν Οὐάσιγκτον καί ἀφαίρεσαν 48.149 ἔγγραφα, τά ὁποῖα ἀπεκάλυψαν ἕνα εὐρύ κύκλωμα κατασκοπείας σ' ὁλόκληρη τή

χώρα, πού εἰσέδνε στά ὑψηλότερα ὑπηρεσιακά κλιμάκια. Ὁ Λ. Ρόν Χάμπαρντ διέφυγε νομικά τή δίωξη, ἀλλά ἡ ἀφοσιωμένη σύζυγός του Μαίρη Σού μαζί μέ ἑννέα ἄλλους Σαηεντολόγους, τιμωρήθηκαν μέ πρόστιμα καί πενταετῆ φυλάκιση γιά συμμετοχή σέ συνωμοσία.

50.000 ΠΑΙΔΙΑ ΘΥΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΠΙΔΡΑΣΗΣ ΚΑΠΟΙΑΣ ΣΕΚΤΑΣ²

Ὅπως εἶναι γνωστό, σέ ὅλες τίς ἀναπτυγμένες χῶρες τά προβλήματα πού δημιουργοῦν οἱ σέκτες καί οἱ διάφορες ἄλλες ομάδες χειρισμοῦ τῆς προσωπικότητος χαρακτηρίζονται σάν ἀπειλή κατά τῆς κοινωνίας καί τῶν δημοκρατικῶν ἐλευθεριῶν καί ἀντιμετωπίζονται ἀναλόγως.

Εἰδικά στή Γαλλία, χώρα ἰδιαίτερα εὐαίσθητη στήν διαφύλαξη τῶν ἀτομικῶν δικαιωμάτων τῶν πολιτῶν, ἀλλά καί τήν πρόληψη ἀπό τίς βλάβες -ψυχικές καί σωματικές- πού οἱ ὀργανώσεις αὐτές ἐπιφέρουν, λειτουργεῖ ἀπό ἐτῶν εἰδική διωπουργική Ἐπιτροπή, πού ἐργάζεται στό πλαίσιο τοῦ Κοινοβουλίου, κάτι πού δυστυχῶς στή χώρα μας δέν ἰσχύει καθῶς οἱ ομάδες αὐτές θεωροῦνται φιλοσοφικῆς ἢ θρησκευτικῆς τάξεως καί ἡ βλαπτική τους ἐπίδραση σέ προσωπικό καί κοινωνικό ἐπίπεδο παραθεωρεῖται.

Ἀναδημοσιεύουμε κατωτέρω συνέντευξη τοῦ Georges Fenech, Προέδρου τῆς Διωπουργικῆς Ἐπιτροπῆς «Ἐπαγρύπνησης καί Ἀγώνα κατά τῶν Παρεκτροπῶν τῶν Σεκτῶν», στό γνωστό Γαλλικό ἔντυπο LE FIGARO, πού προειδοποιεῖ τίς οἰκογένειες γιά τόν μεγάλο κίνδυνο.

Ἡ διωπουργική Ἐπιτροπή «Ἐπαγρύπνησης καί Ἀγώνα κατά τῶν Παρεκτροπῶν τῶν Σεκτῶν» (Miniludes) κυκλοφόρησε εἰδικό Ὁδηγό μέ τίτλο: «Ἡ προστασία τῶν

2. LE FIGARO, 13 Ὀκτ. 2010, ἄρθρο τῆς Angélique Négroni.

άνηλικων από τις παρεκτροπές των αϊρέσεων». Ένα πόνημα που έχει σκοπό να βοηθήσει τους επαγγελματίες που έχουν επιφορτισθεί με την ευθύνη των παιδιών, στό να ανιχνεύουν την διανοητική και κατ' επέκταση ψυχική κακοποίηση εις βάρος τους.

Le Figaro: - Σέ τί θά είναι χρήσιμος αυτός ο Όδηγός;

Georges Fenech: - Άπευθύνεται σέ όσους επαγγελματίες δραστηριοποιούνται στό χώρο του παιδιού, όπως οί διάφοροι εκπαιδευτικοί και διδάσκαλοι, προσφέροντάς τους ένα πίνακα στοιχείων και ένδειξεων, ώστε να έξακριβώνεται ή κακοποίηση που προέρχεται από την έπαφή μέ κάποια σέκτα. Παρέχει επίσης τις πληροφορίες σχετικά μέ τόν ένδεικνυόμενο τρόπο αντίδρασης αλλά και πληροφόρησης των Ίδρυμάτων. Στόχος του επίσης είναι ή πληροφόρηση των οικογενειών.

Le Figaro: Θεωρείτε πως οί έν λόγω επαγγελματίες δέν είναι επαρκώς καταρτισμένοι;

Georges Fenech: Πολλοί δέν είναι σέ θέση να ανιχνεύσουν την ύφιστάμενη ψυχική κακοποίηση. Από την άλλη πλευρά, φοβούνται μήπως, εισδύοντας στον ιδιωτικό αυτό χώρο, θίξουν έλευθερίες, κυρίως θρησκευτικής πίστης³. Αυτός ο Όδηγός θέλει να καταρρίψει αυτό τό ταμπού και να άφυπνήσει τις συνειδήσεις. Αυτοί οί υπεύθυνοι έχουν καθήκον επέμβασης μόλις διαπιστωθεί κάποια ύπόνοια.

Le Figaro: Σέ τί αριθμό άνέρχεται τό πλήθος των παιδιών που ύφίστανται τις συνέπειες των παρεκτροπών των αϊρέσεων;

Georges Fenech: Είναι μεταξύ 50.000 και 60.000 τά παιδιά αυτά. Άνάμεσά τους συγκαταλέγονται πάνω από 5.000 που βρί-

3. Κάτι για τό όποιο, οί κάθε λογής διανοητικοί χειραγωγοί των σεκτών δέν έχουν κανέναν ένδοιασμό. Σημείωση «Διάλογου».

σκονται σέ ιδιαίτερο κίνδυνο γιατί μεγαλώνουν σέ κλειστές κοινότητες.

Le Figaro: Τί απέγινε ή μελέτη που διεξήγαγε τό Ύπουργείο Έθνικης Παιδείας;

Georges Fenech: Στόχος της μελέτης αυτής είναι να ύπολογίσει τόν αριθμό των παιδιών που έχουν έγκαταλείψει τή φοίτησή τους στό σχολείο ακολουθώντας την κατ' οίκον διδασκαλία. Η μελέτη πρόκειται να ολοκληρωθεί τό επόμενο έτος. Γνωρίζουμε ότι ανάμεσα σ' αυτές τις περιπτώσεις ύπάρχουν θύματα διανοητικού χειρισμού. Σύμφωνα μέ τους αριθμούς του Ύπουργείου Έθνικης Παιδείας, 13.475 παιδιά έχουν έγκαταλείψει τό σχολείο. Μία άλλη μελέτη που θά γίνει από τόν Ο.Ν.Ε.Δ. (Έθνικό Όργανισμό Παρατήρησης του Παιδιού σέ κίνδυνο) κατόπιν αίτησης της Νομικης Προστασίας της Νεολαίας (P.J.J.) θά άσχοληθεί μέ τους νέους που αποτελούν τόν στόχο των σεκτών.

Le Figaro: Ύπάρχει κάποιο περιστατικό εξαιτίας του όποιου εκτίθενται ιδιαίτερα σέ κίνδυνο τά παιδιά;

Georges Fenech: Όλο και περισσότεροι γονείς, αντιμέτωποι μέ κάποια άσθένεια του παιδιού τους προσφεύγουν σέ γκουρού θεραπευτές. Αυτοί τους μιλούν για τό «χρηστό παιδί, για ένα πλάσμα εκλεκτό, εξαιρετικό» και τους διατάζουν να σταματήσουν την θεραπεία της κλασσικης ιατρικης. Τό Διαδίκτυο άγκιστρώνει τις άπελπισμένες αυτές οικογένειες. Έκ παραλλήλου, ύπάρχει ένας πραγματικός ένθουσιασμός προς τις εναλλακτικές ιατρικές. Αυτόκλητοι ψυχοθεραπευτές προτείνουν τσαρλατανικές λύσεις και άσκούν διανοητική έπιρροή. Ο επόμενος Όδηγός μας μέ προορισμό τους ιατρούς και την οικογένεια θά άφορά τό φαινόμενο αυτό.

Le Figaro: Ποιό άλλο φαινόμενο έχει προσελκύσει την προσοχή της Έπιτροπής Miviludes;

Georges Fenech: Καθώς τό έτος 2012 καταφθάνει όλοταχώς, έπαγρυπνοϋμε όσον άφορᾶ τά κινήματα πού κηρύσσουν τήν συντέλεια τοϋ κόσμου στή διάρκεια τής χρονιάς αϋτής. Θα τούς άφιερώσουμε μία μελέτη πού θα δημοσιευθεϊ τό έρχόμενο έτος.

ΣΑΗΕΝΤΟΛΟΓΙΑ - ΑΪΤΗ⁴

Σαηεντολόγοι πού μετακόμισαν στήν Αϊτή, μετά τόν σεισμό, σχεδιάζουν νά έγκαταστήσουν μία μόνιμη βάση στή χώρα αϋτή. Η έκπρόσωπός τους Πάτ Χάρνυ δήλωσε πώς ίδρυσαν ένα όρφανοτροφείο τό όποιο φιλοξενεί τό πρῶτο παιδί και πώς περιμένουν νά φροντίσουν περίπου 30 παιδιά. Η κ. Χάρνυ δήλωσε άκόμη πώς, «δέν έχει καμία άμφιβολία ότι μέ τόν ένα ή τόν άλλο τρόπο θα ύπάρξει έδῶ μία εκκλησία τής Σαηεντολογίας».

Ο ήθοποιός Τζών Τραβόλτα, συνοδευόμενος από τήν σύζυγό του Κέλυ Πρέστον, ήταν οι πιό διάσημοι Σαηεντολόγοι οι όποιοι έφτασαν στό νησί. Ο ήθοποιός όδήγησε ό ίδιος τό ιδιωτικό του Μπόϊνγκ 707 από τή Φλώριδα τών Η.Π.Α. μέ φορτίο 6 τόνους κονσέρβες και φάρμακα, ιατρικό έξοπλισμό, βρεφικές τροφές και πάνες, καθώς και γιατρούς και έθελοντές «ιερεις-λειτουργούς» (ministers). Ο κινηματογραφικός άστέρας άνέλαβε αϋτή τήν άποστολή, ή όποία ήταν ή τρίτη χρηματοδοτημένη από τήν Σαηεντολογία πτήση προς τό Port-au-Prince, τό ύπερφορτωμένο άεροδρόμιο τής πόλης, μέ λίστα άναμονής άλλων 800 πτήσεων για τόν ίδιο σκοπό.

Εκτός από τήν προμήθεια περισσοτέρων από 100 γιατρούς και βασικής βοήθειας, οι Σαηεντολόγοι προθυμοποιήθηκαν νά έργαστοϋν έθελοντικά στα έναπομείναντα νοσοκομεία τής Αϊτής. Φοροϋσαν μάλιστα

4. FAIRnews, August 2010. σ. 6. (Άρθρα από τις έφημερίδες, The Times, 3 Φεβρουαρίου 2010 & The Daily Telegraph, 27 Ιανουαρίου 2010).

κίτρινα μπλουζάκια πού έφεραν τό σλόγκαν: «Κάτι ΜΠΟΡΕΙ νά γίνει γι' αϋτό»⁵.

Έκπρόσωπος τοϋ Διεθνούς Ιατρικού Σώματος, τής κυριότερης φιλανθρωπικής προσπάθειας στό γενικό νοσοκομείο τής χώρας, ειπε: «Μία μικρή ομάδα τους έμφανίστηκε τήν προηγούμενη έβδομάδα θέλοντας νά βοηθήσει σε μία χρονική στιγμή πού χρειαζόμασταν κάθε δυνατή προσφορά. Η εκτίμησή μου είναι, πώς πρόκειται για ίεραποστόλους, όχι για ιατρικό προσωπικό».

Άλλοι γιατροί έπαίνεσαν τούς Σαηεντολόγους γιατί κατέφθασαν μέ έξοπλισμό, τροφές και πόσιμο νερό, φαινομενικά χωρίς πρόθεση προσηλυτισμού σε άντάλλαγμα τής προσφορᾶς τους.

Ένας άκτινολόγος ειπε, πώς έφεραν ένα μηχανημα άκτινογραφιών και ήταν «φανταστικοί στό χειρισμό». Άλλά ύπήρξε σκεπτικισμός σχετικά μέ μία «θεραπευτική μέθοδο» πού άνέπτυξε ό Χάμπαρντ και όνόμασε «βοήθεια», ή όποία περιελάμβανε άγγιγμα σε διάφορα μέρη τοϋ σώματος ή αίτηση προς τόν άσθενή νά κοιτάζει τόν τοίχο.

Μία έθελόντρια «λειτουργός» (minister) ειπε, πώς άγγιξε τό τραυματισμένο άριστερό πόδι ενός φοιτητή, ό όποιος ειχε χάσει τό δεξί του πόδι. Μέχρι τότε, ό άνθρωπος αϋτός δέν ειχε αίσθηση τοϋ μέλους, αλλά μετά από λίγο (δηλαδή, μετά τό άγγιγμα τής έθελόντριας «λειτουργοϋ»), ό άνθρωπος δήλωσε, «τώρα νοιώθω τά πάντα». Ένας Άμερικανός γιατρός σχολίασε χαρακτηριστικά: «Δέν γνώριζα, πώς τό άγγιγμα μπορει νά θεραπεύσει τή γάγγραινα».

Σημ. τοϋ «Διαλόγου»: Δέν είναι ή Σαη-

5. Μετάφραση τοϋ: «Something CAN be done about it». Έδῶ, τό CAN (ΜΠΟΡΕΙ) γραμμένο μέ κεφαλαία παραπέμπει στήν πρώην άντιαιρετική όργάνωση C.A.N. (Cult Awareness Network) τήν όποία άφου έξουθένωσε οικονομικά μέ δικαστικούς άγῶνες ή Σαηεντολογία, στή συνέχεια τήν έξαγόρασε και σήμερα χρησιμοποιεί και τόν τίτλο αϋτό, μέ πιθανότητα νά παγιδευτεί τό κοινό.

ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ

Από την αναγνώστριά μας κ. Γεωργία Χριστοδούλου-Τερζή, Πτ. Γαλλ. Γλ. & Φιλ. λάβαμε την κατωτέρω έπιστολή-σχόλιο:

SABBATHAI ZEWI ΚΑΙ ΚΕΜΑΛΙΣΜΟΣ

Ως συνέχεια του άρθρου με τίτλο «Sabbathai Zewi (1626-1676), ένας Ιουδαίος ψευδομεσσίας στα χρόνια της τουρκοκρατίας», του Πρωτοπρ. Βασιλείου Γεωργοπούλου, Λέκτορα Θεολογικής Σχολής Α.Π.Θ., (περιод. διάλογος, τ. 60, Απρ.-Ιούν. 2010), είναι, νομίζουμε, απαραίτητο να συνδέσουμε τα δεδομένα για τον εν λόγω ψευδομεσσία, με τό σήμερα και μάλιστα με τό μειζον γεγονός που συγκλόνησε τον άπανταχού έλληνισμό του 20ού αιώνα, την Μικρασιατική Καταστροφή.

Τά παρακάτω θεωρούμε ότι δια φωτίζουν τό πνευματικό πλαίσιο, τών δυνάμεων που ενήργησαν, αλλά ενίοτε και που ύποκίνησαν την δράση του κεμαλισμού, με κύριο στόχο τους την βίαιη έξαφάνιση του Έλληνισμού από τά έδάφη της Μικράς Ασίας, Ανατολικής Θράκης, Πόντου, Κωνσταντινουπόλεως και Κύπρου, γεγονότα που συνεχίζουν και άπασχολούν όχι μόνο τούς ιστορικούς και τά προσφυγικά σωματεία αλλά και μεγάλο μέρος τών νεότερων Έλλήνων τρίτης και τέταρτης γενιάς έκτοτε.

Κατά τον 15ο αιώνα οί σεφαραδίτες Έβραίοι οί έγκατεστημένοι στην ίβηρι-

κή χερσόνησο, ύποχρεώθηκαν από τούς Ίσπανούς αυτόκράτορες είτε να έγκαταλείψουν τίς μυστικές τελετές που έπιτελούσαν, να άπαρνηθούν τον ιουδαϊσμό και να βαπτισθούν χριστιανοί (παπικοί), είτε εκδιώχθηκαν από τίς χώρες διαμονής τους. Όρισμένοι από αυτούς βρήκαν καταφύγιο στο Μαρόκο και άλλοι στην Όθωμανική Αυτόκρατορία (Κωνσταντινούπολη, Σμύρνη, Θεσσαλονίκη). Κατά πᾶσα πιθανότητα, σε αυτούς τούς σεφαραδίτες Έβραίους βρήκε ο Σαμπαταϊσμός πρόσφορο έδαφος για να διαδοθεί. Ο Σαμπαταϊσμός, ή κίνηση του Σαμπαταϊ Ζεβί, ήταν μία μυστική έβραϊκή σέκτα, ή όποία έμφανίστηκε στή τουρκοκρατούμενη Θεσσαλονίκη τον 17ο αιώνα. Τά μέλη της, οί λεγόμενοι «ντονμέδες» (πιθανή προέλευση εκ του τουρκ. dönmeκ=έπιστρέφω, μεταστρέφομαι) ζούσαν μία διπλή ζωή. Έφεραν μουσουλμανικά όνόματα, έξωτερική έμφάνιση και συμπεριφορές μουσουλμάνου, αλλά μυστικά πίστευαν στον Έβραίο ψευδομεσσία Σαμπαταϊ Ζεβί (1626-1676), στο όνομα του όποιου τελούσαν προσευχές και τελετές κάτω από άπόλυτη μυστικότητα.

...

Τό 1911, σε κάποιο ξενοδοχείο της Ίερουσαλήμ, σε συνέντευξη του στον δημοσιογράφο και εκδότη έβραϊκών έργων Itamar Ben-Avi, ο κρυπτο-Έβραίος μετέπειτα δικτάτορας Μουσταφά Κεμάλ, κάτω από την έπήρεια άλκοόλ, όμολογει: «Είμαι

εντολογία ή μόνη όργάνωση που χρησιμοποιεί τον ανθρώπινο πόνο για προσηλυτιστική δραστηριότητα. Οί φυλακές, τά νοσοκομεία και γενικά οί συμφορές που

κάποτε πλήττουν μαζικά την ανθρωπότητα είναι ένας πρόσφορος «άγρός» για τό έργο της παγίδευσης άνύποπτων πολιτών σ' όλόκληρο τον κόσμο.

ΟΜΑΔΕΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΤΟΥ ΣΚΗΝΙΚΟΥ ΤΩΝ ΑΙΡΕΣΕΩΝ

Λειτουργούν και έφετος, στά πλαίσια τής Π. Ε. Γ., οί έξής Όμάδες Μελέτης του Σκη-
νικού τών Αίρέσεων και τής Παραθρησκείας:

1. **Όμάδα Μελέτης** τής ιστορίας, εξέλιξης, διδασκαλίας και δράσης τής **Έταιρίας «Σκοπιά»** τών **«Μαρτύρων του Ίεχωβά»**. Κάθε Πέμπτη, 5.30'-6.30' μ.μ.
2. **Όμάδα Μελέτης** τής ιστορίας, εξέλιξης, διδασκαλίας και δράσης τών **Πεντηκο-
στιανών**. Κάθε Δευτέρα, 6.00'-8.00' μ.μ.
3. **Όμάδα Μελέτης** τής ιστορίας, εξέλιξης, διδασκαλίας και δράσης τής **Νεοειδωλο-
λατρίας**. Κάθε Δευτέρα, 6.30'-8.30' μ.μ.
4. **Όμάδα Μελέτης** του σκηνικού τής **«Νέας Έποχής»** (Γκουρουϊστικές, Αποκρυφι-
στικές, Έναλλακτικές, Νεο Γνωστικές, Σατανιστικές κ.λπ. ομάδες). Κάθε Πέμπτη,
7.00'-9.00' μ.μ.

Τά **Μαθήματα** πραγματοποιούνται σέ αίθουσα του Ένοριακού Κέντρου τής Άγίας
Παρασκευής (Άποστόλου Παύλου 10, δύο δρόμους δεξιά, μετά τήν Ε. Ρ. Τ.). Τηλ. έπικοι-
νωνίας: 210 6396 665.

ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΕΣ ΕΚΠΟΜΠΕΣ

Άπό τό **Ραδιοφωνικό Σταθμό τής Πειραϊκής Έκκλησίας, 91,2 FM**, μεταδίδεται ή
έκπομπή: «Άντιαιρετική Δράση». Σάββατο, 14.15-15.00. Έπιμελούνται και παρουσιάζουν
ό Πρωτοπρ. π. Κυριακός Τσουρός και ό κ. Δημ. Κόκκορης.

Ίστοσελίδα τής ΣΥΝΟΔΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΙΡΕΣΕΩΝ:
www.ecclesia.gr/greek/holysynod/committees/heresies/HERESIES.HTM

Ίστοσελίδα τής Π. Ε. Γ.: www.ppu.gr τηλ. 210 6396665, fax: 210 6082219

*άπόγονος του Σαμπαταί Ζεβί, όχι πράγματι
Έβραϊός ό ίδιος, αλλά φλογερός θαυμαστής
του προφήτη σας. Η γνώμη μου είναι ότι κά-
θε Έβραϊός σ' αυτή τή χώρα θά έκανε καλά
νά γίνει μέλος τής παράταξης του».*

...

Ό Κεμάλ είχε σοβαρούς λόγους νά απο-
κρύπτει τήν ντονμεδική (κρυπτο-εβραϊκή)
καταγωγή του. Οί ντονμέδες, οί όποιοι
παντρεύονταν μεταξύ τους, θεωρούνταν
αίρετικοί τόσο από τούς μουσουλμάνους
όσο και από τούς Έβραίους. Φημίζονταν
για τόν άκόλαστο και μέθυσο βίο τους (ό
Μουσταφά Κεμάλ, ό λεγόμενος πατέρας
των Τούρκων, πέθανε σέ ήλικία 57 έτων
άπό κήρωση ήπατος λόγω άλκοόλ). Άν-

τλούσαν τό δικαίωμα αυτό από τήν απομά-
κρυνση τής πίστεώς τους από τίς έντολές
τής Βίβλου, κάτω από τή νέα έρμηνεία πού
προσέδιδε ό Σαμπαταί Ζεβί και ή όποία πε-
ριγράφεται από τόν Yitzchak Ben-Zvi στο
βιβλίό του για τίς χαμένες έβραϊκές κοινό-
τητες The Exiled and the Redeemed.

Τό παρόν κείμενο σκοπό είχε νά έπιση-
μάνει τήν σχέση τής ιουδαϊκής αίρεσης του
Σαμπαταϊσμού πού έμφανίστηκε τόν 17ο
αίωνα στήν Όθωμανική Αύτοκρατορία μέ
τόν κεμαλισμό του 20ου κυρίως αίωνα.

Σημ. τής Σύνταξης: Παρακαλούμε τούς
άγαπητούς άναγνώστες νά άποστέλλουν
σύντομες έπιστολές.

π. ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΤΣΟΥΡΟΥ Δρ. Θ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΣ ΤΗΣ ΣΥΝΟΔΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΙΡΕΣΕΩΝ

Ο ΝΕΟΠΑΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ «ΝΕΑΣ ΕΠΟΧΗΣ»

«... Τό φαινόμενο του “νεοπαγανισμού”, ως μιάς από τις πολλές “άτραπούς” της “Νέας Έποχής”, δημιουργεί σύγχυση στους Ορθόδοξους Έλληνες και αποτελεί ένα σοβαρό ποιμαντικό πρόβλημα και όχι μόνο.

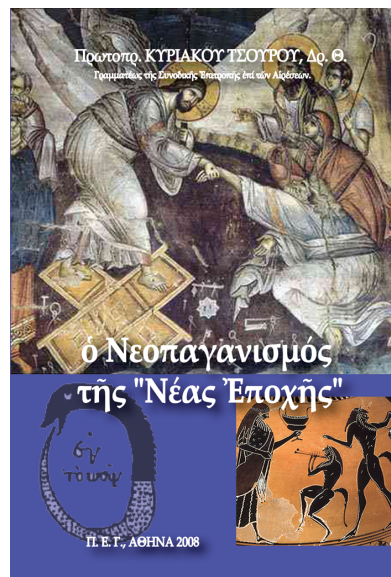
Τό σύνθημα, πού ακούγεται στόν “χώρο” αυτό:

“ή Έλληνας ή Χριστιανός”, καίτοι γιά μιάς ουσιαστικά είναι ένα ψευδεπίγραφο δίλημμα, δέν πρέπει νά υπερεκτιμάται, αλλά ούτε καί νά υποβαθμίζεται.

Πολύ περισσότερο, όταν τά Έλληνικά “αρχαιολατρικά” ρεύματα δραστηριοποιούνται ως ένας “νέος αντιχριστιανισμός” καί, σέ αρκετές περιπτώσεις, μέ έντονο έθνικιστικό χαρακτήρα.

Η αντιπαράθεσή τους πρός τόν Χριστιανισμό συνοδεύεται συχνά από φανατισμό καί ακρότητες, προκατάληψη, απειλές καί ύβρεις, άπαξιωτικές εκφράσεις, ανεπίτρεπτους χαρακτηρισμούς, υπερβολές, διαστρεβλώσεις, άβάσιμους ισχυρισμούς καί έλλειψη έπιστημονικής τεκμηρίωσης τών λεγομένων καί γραφομένων.

Χρησιμοποιούν διχαστικά συνθήματα, πού απειλούν νά πηξουν τήν έθνική μας όμοψυχία καί νά διχάσουν τούς “Έλληνες σέ “Έλληνες” καί “Χριστιανούς”».

Σελίδες: 696. Τιμή λιανική: 25 €.

Πώληση χονδρική (γιά βιβλιοπωλεία) & λιανική: Έκδόσεις Σταμούλη Α. Ε., τηλ.: 210 5238305.

Γιά άποστολές «έπί άντικαταβολή»: Τηλ.: 210 6396665, Fax: 210 6082219.

ΧΡΗΣΤΟΥ ΤΑΓΑΡΑΚΗ, ΕΡΕΥΝΗΤΟΥ ΑΘΛΙΑΤΡΙΚΗΣ

ΕΙΝΑΙ Η ΓΙΟΓΚΑ ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ-ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗ; Είναι ή γιόγκα ως μυϊκή άσκηση κατάλληλη γιά τή βελτίωση τής ύγείας;

Έδώ καί αρκετές δεκαετίες, όρισμένοι κύκλοι προβάλλουν στό δυτικό κόσμο τή γιόγκα ως ιδανική μορφή σωματικής άσκησης.

Επίσης γίνονται μαθήματα-σεμινάρια γυμναστικών άσκήσεων, διδάσκονται στάσεις καί κινήσεις τού σώματος, όπως αυτές εφαρμόζονται

στόν ινδουισμό καί στόν βουδισμό (γιόγκα).

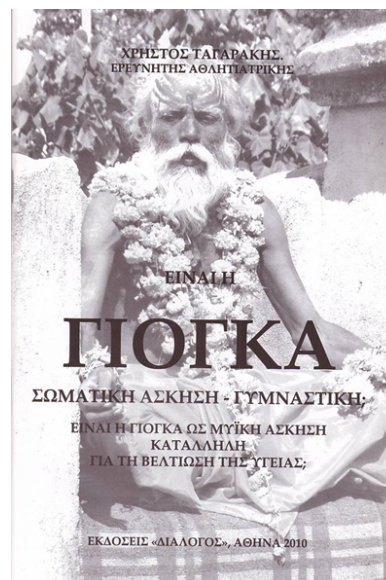
Στό παρόν κείμενο γίνεται προσπάθεια νά παρουσιαστεί τό θέμα μέ τόν απλούστερο δυνατό τρόπο.

Σκοπός τής μικρής αυτής εργασίας είναι νά μπορέσει νά άντιληφθεί ό καθένας, άνεξαρτήτως τών θρησκευτικών, πολιτικών ή άλλων προτιμήσεών του τίς διάφορες πλευρές τού ζητήματος.

Η σωματική άσκηση είναι κοινό αγαθό, όπως καί ή έλευθερία. Ό κάθε ένας έχει τό δικαίωμα νά γνωρίσει ποιά είναι ή αλήθεια γιά τό συγκεκριμένο θέμα.

Μόνο έτσι, θά είναι σέ θέση νά επιλέξει έλεύθερα, αυτό πού ό ίδιος κρίνει ως σωστό.

Η μελέτη γίνεται μέ βάση τίς σύγχρονες άπόψεις τής ιατρικής, τής αθλητιατρικής καί τής θρησκείολογίας.

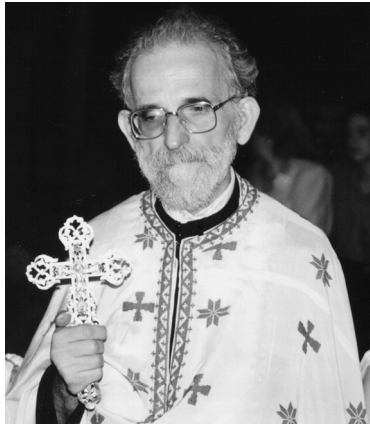

Σελίδες: 40. Τιμή λιανική: 2 €.

Πώληση χονδρική (γιά βιβλιοπωλεία) & λιανική: Έκδόσεις Σταμούλη Α. Ε., τηλ.: 210 5238305.

Γιά άποστολές «έπί άντικαταβολή»: Τηλ.: 210 6396665, Fax: 210 6082219.

**ΒΙΒΛΙΑ ΠΟΥ ΣΥΝΙΣΤΟΥΜΕ
του π. Αντωνίου Άλεβιζοπούλου
και συνεργατών του**

1. «Ἡ Ὁρθοδοξία μας».
2. «Ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία. Πίστη-Λατρεία- Ζωή».
3. «The Orthodox Church. Its Faith, Worship and Life».
4. «Ἡ ἀστρολογία στό φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας».
5. «Ποιμαντική ἀντιμετώπιση τῶν αἱρέσεων καί τῆς παραθρησκείας».
6. «Ἐγχειρίδιο αἱρέσεων καί παραχριστιανικῶν ὁμάδων», (ἔκδ. Γ΄).
7. «Πεντηκοστιανοί καί Ὁρθοδοξία».
8. «Μετενσάρκωση ἢ Ἀνάσταση; Ὁρθόδοξη θεώρηση τοῦ Κακοῦ», (ἔκδ. Β΄).
9. «Ἀποκρυφισμός, Γκουρουϊσμός, “Νέα Ἐποχή”», (ἔκδ. Γ΄).
10. «Διαλογισμός ἢ προσευχή; Ὁρθόδοξη θεώρηση».
11. «Ἡ Λατρεία τῆς “Σκοπιᾶς”», (τόμος Α΄).
12. «Μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά καί Ὁρθοδοξία», (τόμος Γ΄).
13. «Ἡ χαμένη ἀθωότητα. Περιπλανήσεις σέ δρόμους τοῦ Ἐωσφόρου».
14. «Νεοφανεῖς αἱρέσεις-Καταστροφικές Λατρεῖες στό φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας».
15. «Ἐγκληματικὸ δόγμα. Ἐμπειρίες πρώην σατανιστῶν».
16. «Ὁμάδες ἀσυμβίβαστες μὲ τὴν Ὁρθόδοξη πίστη», ἔκδ. Ζ΄ Πανορθόδοξου Συνδιασκέψεως (Ἀλίαρτος 20-26/9/1995).
17. «Ναζισμὸς μὲ ἄλλο πρόσωπο. Μεθοδεύσεις ὁλοκληρωτικῶν αἱρέσεων καί παραθρησκευτικῶν ὁμάδων».
18. «Ἀντιμετώπιση τῶν αἱρέσεων. Προβληματική καί στρατηγική».
19. «Νεοσατανισμὸς. Ὁρθόδοξη θεώρηση καί ἀντιμετώπιση».
20. «Ἀντιμετώπιση τῶν αἱρέσεων καί τῆς παραθρησκείας. Πρακτικὸς ὁδηγὸς γιὰ τὴν οἰκογένεια».
21. «Τὸ Νόημα τῆς ζωῆς στό φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας».
22. «Καταστροφικὲς λατρεῖες στό φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας καί ἡ νομικὴ ἀντιμετώπισή τους».
23. «Αὐτογνωσία, αὐτοπραγμάτωση, σωτηρία».
24. «Ρωμαιοκαθολικισμὸς, Προτεσταντισμὸς καί Ὁρθοδοξία».
25. «Ἀφιέρωμα στὸν π. Ἀντώνιο Ἀλεβιζόπουλο» ἔκδ. Π.Ε.Γ.
26. Μοναχῆς Ἀντωνίας, «Νεοπεντηκοστιανοὶ στὴν Ἑλλάδα», ἔκδ. Π.Ε.Γ.
27. Νικολάου Σταυριανίδη, «Θρησκευτικὴ Ἐλευθερία», ἔκδ. Π.Ε.Γ.
28. Νικολάου Σταυριανίδη, «Θεοσοφία - “Νέα Ἐποχή”», ἔκδ. Π.Ε.Γ.
29. Κωνσταντίνου Γρηγοριάδη, «Σχεδιάγραμμα Ὁρθόδοξου Κατηχήσεως», ἔκδ. Π.Ε.Γ.
30. Ἰωάννου Μηλιῶνη, «Ναὶ ἢ ΟΧΙ στό Χάρι Πότερ;», ἔκδ. Π.Ε.Γ. (ἔκδ. Δ΄).
31. Λεωνίδου Ἰ. Φιλιππίδου. «Ἡ Παγκόσμιος προσδοκία Θεανθρώπου Λυτρωτοῦ», ἔκδ. Π.Ε.Γ.
32. Κωνσταντίνου Γρηγοριάδη, «Ἡ Ἁγία καὶ Μεγάλῃ Ἑβδομάς», ἔκδ. Π.Ε.Γ.
33. «Ὁ ἀποκρυφισμὸς στό φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας», Γενικὴ θεώρηση, (τεῦχος 1ο).
34. «Ὁ ἀποκρυφισμὸς στό φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας», Καμπάλα κ.λπ. (τεῦχος 2ο).
35. «Ὁ ἀποκρυφισμὸς στό φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας. Ἀλχημεία» (τεῦχος 3ο).
36. «Ὁ ἀποκρυφισμὸς στό φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας. Ἀποκρυφιστικὲς Ὁμάδες», Ροδόσταυροι κ.λπ. (τεῦχη 4ο-10ο).
37. «Ὁ ἀποκρυφισμὸς στό φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας. Νεοαποκρυφισμὸς», (τεῦχη 11ο-15ο).
38. «Ὁ ἀποκρυφισμὸς στό φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας. Μαγεία», (τεῦχη 16ο-20ο).
39. «Σατανιστικὲς παγίδες» (σειρά Β΄).
40. Κυριακοῦ Κυριαζόπουλου, «Σαηεντολογία», ἔκδ. Π.Ε.Γ.
41. Κωνσταντίνου Χολέβα, «Ποιοὶ καὶ γιατί ἀμφισβητοῦν τὴν Ἑλληνορθόδοξη παράδοση;», ἔκδ. Π.Ε.Γ.
42. Ἄννας Μπουρδάκου, «Μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά. Ἀπὸ τό Α στοὺ Ω».
43. π. Κυριακοῦ Τσουροῦ, «Ὁ Νεοπαγανισμὸς τῆς “Νέας Ἐποχῆς”».
44. Χρήστου Ταγαράκη, «Εἶναι ἡ γιόγκα σωματικὴ ἄσκηση-γυμναστική;».

Βιβλία ἄλλων ἐκδόσεων ποὺ συνιστοῦμε

1. «Ἡ Ὁμοιοπαθητικὴ ἀσυμβίβαστη μὲ τὴν Ὁρθόδοξη Πίστη», ἔκδ. Π.Ε.Γ Βορείου Ἑλλάδος, (ἔξαντλήθηκε). Ὑπάρχει στὴν ἰστοσελίδα: www.orthodoxnet.gr/modules.php?op=modload&name=News&file=article&sid=41
2. Μοναχοῦ Ἄρσενιου Βλιαγκόφτη, «Σύγχρονες Αἱρέσεις. Μία πραγματικὴ ἀπειλή», ἔκδ. Παρακαταθήκη (τηλ. 2310 222511).
3. Βουδιστικὲς αἱρέσεις στό φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας», ἔκδ. Παρακαταθήκη (τηλ. 2310 222511).
4. Μ. Ε. Johnes, α) «Ὁ Νίκ Μάρβελ καὶ ὁ πόλεμος μὲ τὸ θηρίο», β) «Ὁ Νίκ Μάρβελ καὶ ὁ μαρμαρωμένος βασιλιάς», ἔκδ. Κ. Ε. Δ., Ι. Ν. Ἁγίου Νικολάου Πατρῶν (τηλ. 2610 275022).

Τὰ βιβλία διατίθενται στὰ βιβλιοπωλεῖα. Ἄν δὲν τὰ βρῆσατε μπορεῖτε νὰ ἀπευθυνθεῖτε στὴν Π.Ε.Γ, τηλ. 210 6396665, προκειμένου νὰ σᾶς ἀποσταλοῦν ἐπὶ ἀντικαταβολή.